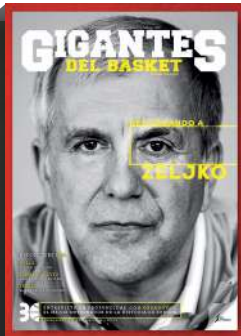

TRENER

broj 98
april 2018.
godina **XXII**

magazin udruženja košarkaških trenera

ŽELJKO OBRADOVIĆ

Legenda, napismeno

Španski košarkaški mesečnik „Higantes del basket” (Giganti košarke) dodelio je Željku Obradoviću, jubilarnu, tridesetu godišnju nagradu „Legendarni gigant”

Kup „Radivoj Korać”

**Trofej
kao
melem**

Kup „Milan Ciga Vasojević”

**Sezona
stala u
jedan vikend**

KUP
RADIVOJA
KORAČA

TRENER

Loptu čuvati ko devojkju

Božidar Maljković - nosilac najvišeg priznanja UKTS, nagrade za životno delo „Slobodan Piva Ivković“

Predsednik Olimpijskog komiteta Srbije i trofejni košarkaški trener Božidar Maljković na Fakultetu za sport univerziteta Union - Nikola Tesla studentima je održao je predavanje u prepunom amfiteatru. Maljković je u svom prepoznatljivom stilu, bez zadržke, govorio o iskustvima iz trenerske karijere duge više od četiri decenije.

Sa studentima je razgovarao više od dva časa na temu „Uticaj unutrašnje komunikacije na kreiranje vrhunskih sportskih rezultata“, ali je odgovorajući na njihova pitanja razgovor često išao u raznim pravcima. Na samom početku Maljković se prisetio izjave koju je dao osamdesetih godina, kada je splitsku Jugoplastiku doveo do dve od tri uzastopne titule prvaka Evrope.

„Da neko sad nađe to, ne bih imao pravo da sedim s vama. Tada sam rekao da ko trenira sa mnom, ne može da ide na fakultet. Zaista, od igrača iz tog tima fakultetsko obrazovanje ima samo Duško Ivanović, koji je do diplome došao pre nego što je stigao u Split. Ali vremena se menjaju. Amerikanci nisu blesavi. Oni znaju da sportista sa diplomom vredi više od čoveka sa završenim fakultetom koji to nije bio. Zašto? Jer zna da ustane posle poraza i da se bori“, počeo je Maljković.

On je budućim trenerima, sportskim menadžerima i sportskim novinarima rekao da moraju konstantno da uče i napravio paralelu sa košarkom kao sportom koji neprekidno napreduje.

„Ja sam svakoga leta razmišljao gde košarkaška igra ide u budućnosti. Ne o onome šta je bilo. Imao sam neka pravila, a jedno od najbitnijih bilo je da nijedan tim na svetu ne sme da radi više od mojih igrača. Po mom mišljenju, da bi se neki element igre doveo do automatizma, ne perfekcije, koja ne postoji, potrebno je između 9.000 i 11.000 ponavljanja. Dakle, mi samo na početku decu treba da lažemo, da ne odu u neki drugi sport, sve ostalo je krvnički rad! Drugog puta nema.“

Govoreći o selekciji igrača, četvorostruki osvajač Evrolige je istakao:

„Lično, gledam dve stvari. Da trči, dakle da ga ima svuda po terenu, što podrazumeva da hoće i da se baci i podredi ekipi u svakom trenu, i da ima šut. Taj šut je kod nas prepoznatljiv, čak mu se i Amerikanci dive i odmah ga zapaze. Stal-

no me teraju da im pričam situaciju u kojoj jedan kadet (dete od 15 godina), na pola koša za protivnika, a po isteku vremena, šutira dva bacanja za pobeđu. U Španiji, Americi ili Francuskoj promašaj se prašta. Srbin ako promaši i ekipa mu izgubi, spava kod druga, jer nikom iz porodice ne sme na oči! Zato naš igrač, kada rešava utakmice, pogađa čak i kad je veoma mlad. Kao na primer Bodiroga sa 17 godina u Stefanelu, postrojao je sve u klubu, od predsednika do čistačice.“

Govoreći o odnosu s igračima, Maljković se posebno obratio budućim trenerima i dao im dragocen savet:

„Moraju da vam veruju. To postizete samo ako im ne pričate iza leđa i jedino ste s njima iskreni svakog momenta. Imao sam običaj da uđem u konflikt sa najiskusnijim igračima, nisam se bojao. Danas treneri ne smeju da naprave izmenu ili da kažu nešto glavnim igračima. Dok sam bio trener Reala, iz svlačionice sam izbacio i predsednika Florentina Perez. To je naša crkva i čuvamo je kao i loptu, koju sam često poredio s devojkjom“, kratko je zastao Maljković, i potom izneo još jedno svoje zapažanje iz bogate karijere:

„Igrač mora da ima pravo glasa. On mora da zna da na vas može da se osloni. To je posebno važno kad odete u inostranstvo. Tamo se javljaju kulturološke razlike i razlike u tradiciji na koje niste navikli. Tako sam u Francuskoj usred plej-ofa zamoljen da pustim igrača da ide na porođaj supruge. Nisam hteo, ali kada mi je pomoćnik rekao da je i on išao kada je dobio decu, popustio sam i rekao da slobodno ide. U Španiji sam, s druge strane, imao problema jer sam na pitanje šta mislim o koridi, rekao da sam na strani bika, jer ne razumem kako neko može da uživa dok gleda kako se ubija životinja.“

Božidar Maljković se dotakao i tajm-auta u košarci.

„Ne razumem trenere s tablama! Moj igrač je morao da zna napamet sve akcije. Ja table nisam koristio, a sad me izdala i Marina, i ona je počela da crta. To ostavljam majstorima poput Pikasa.“

O medijima Maljković je rekao:

„Danas svi naglašavaju kada ekipa izađe iz bonusa. To me nervira. Ili veličaju neki potez. Malo ko se bavi igrom i ukazuje na ključne momente utakmice. Nikada nisam zamerio novinari- ma kada me kritikuju ili pokažu stav.“ ●

Preuzeto: „KOŠ magazin“

Impresum

Osnivač i izdavač: Udruženje košarkaških trenera Srbije, Beograd, Sazonova 83 ■ **Za izdavača:** Ivan Jeremić ■ Glavni i odgovorni urednik: Mirko Polovina, mppolovina@gmail.com
 ■ **Izdavački savet:** dr Vladimir Koprivica, Borivoje Cenić, Veselin Matić, Aleksandar Ostojić, Milka Mrđa, Milan Tasić. ■ **Design&Layout:** Studio Platinum. ■ **Dijagrami:** Marko Mrđen
 ■ **Prevod:** Nina Vidosavljević i Filip Simić ■ **Lektura i korektura:** Branislava Cvetković ■ **Adresa redakcije:** Beograd, Sazonova, 83 ■ **e-mail:** ukts@ukts.rs
 ■ **Telefon:** +381 11 34 00 852 ■ **Fax:** +381 11 34 00 851 ■ **Štampa:** Birograf Comp, Zemun ■ **Tiraž:** 1.000 primeraka ■ **Časopis izlazi dvomesečno**
 ■ Rešenjem Ministarstva za informacije Republike Srbije br. 651-03-00323/1999-03, od 17. 1. 2000. god. „Trenner“ je upisan u registar javnih glasila, pod rednim brojem 2928

Novine i zvučna imena na seminarima UKTS

Sa prolećem počinju i najvažnije aktivnosti Udruženja košarkaških trenera Srbije, a to su stručni seminari. Trenerski dani „Borivoje Cenić“ i BCB-2018 još jednom će biti sabirni centri košarkaške struke, gde će domaći i inostrani treneri imati priliku da razmene iskustva.

Najstariji seminar Udruženja Trenerski dani, koji od pre dve godine nosi ime Borivoja Cenića, namenjen je trenerima koji rade sa mlađim kategorijama. Ove godine seminar će biti održan krajem aprila - početkom maja, a princip rada je isti kao i prethodnih godina: tri domaća predavača držaće predavanja od po sat, dva predavanja će biti iz muške, a jedno iz ženske košarke. Iako je sistem rada ustaljen, prema rečima Strahinje Vasiljevića,

generalnog sekretara UKTS, trenere na ovom seminaru očekuju i neke novine.

- Na ovim „Trenerskim danima“ želimo da napravimo presedan, a to je da dovedemo jednog stranog trenera. Želja je da to bude Žan - Aim Tupan, francuski trener koji je poznat po radu sa mlađim kategorijama. Francuzi su nacija koji izbacuje najviše NBA košarkaša, a rad sa mlađim kategorijama organizovan je u okviru nacionalne akademije gde ih trenira upravo ovaj trener. Na „Trenerskim danima“ smo uvek imali naše domaće trenere, međutim ovaj čovek je neverovatan. Voleo bih da prvi put dođe čovek iz druge zemlje koji će podeliti iskustvo. To je jedna od ideja, u kontaktu smo s njim i on nam je prva opcija. Što se tiče domaćih trenera, iskoristio

bih naše trenere koji rade sa mladim reprezentativnim selekcijama. Ove godine imamo plan da se na „Trenerskim danima“ pojavi čovek za fizičku pripremu i da priča o uzrastu od 8 - 14 godine, šta treba raditi sa tom decom. To za sada imamo kao ideju, možda bude doveden čovek iz kondicije ili čak psihologije - kaže Vasiljević.

Bascetball clinic Belgrade ove godine biće organizovana po 17. put i to je još jedna prilika da se ovaj seminar održi rejting - najboljeg u Evropi. Kao i prethodnih godina, pored imena domaće struke, svi treneri imaju priliku da uče i od eminentnih košarkaških stručnjaka iz evropske i američke košarke. BCB svake godine drži standard kada su u pitanju predavači, ali ove godine čini se da će lestvicu podići na još viši nivo.

- Što se tiče predavača za BCB-2018, moram da kažem da smo u pregovorima sa Šarunasom Jasikevičiom iz Žalgirisa, kao i sa Pablom Lasom, trenerom Real Madrida. To su neke opcije što se tiče evropskih trenera. Od domaćih stručnjaka, prva opcija je selektor Saša Đorđević, kao i Željko Obradović. Obradović se na Klinici nije pojavio osam godina i stvarno bi ljudi želeli da

ga vide. Posebno što je Fajnal -for Evrolige u Beogradu i mi se nadamo da će on odbraniti titulu prvaka Evrope, što bi bila neviđena radost za sbe članove UKTS. Kada je u pitanju američki trener, u kontaktu smo sa trenerom Arizone, u kojoj igra naš Dušan Ristić. On nam je posrednik za angažovanje Šona Milera. Takođe, predsednik Udruženja Ivan Jeremić ima saradnju sa Stevanom Petrovićem, našim čovekom koji živi u SAD i radi skauting, koji će biti prisutan na „martovskom ludilu“. Petrović će razgovarati sa svim trenerima iz koledž košarke i tražiti najbolju opciju za nas. Angažovali smo se da što pre završimo pitanja predavača, a za sada nam je svakako prva opcija Šon Miler - ističe Strahinja Vasiljević.

Beogradska košarkaška klinika ostaje u standardnom terminu (poslednji vikend juna), a ove godine održaće se 30. juna i 1. jula. Drugog jula igra se kvalifikaciona utakmica za Svetsko prvenstvo 2019. između Srbije i Nemačke, a Udruženje trenera je u razgovorima sa Košarkaškim savezom kako bi što pre obezbedili karte za sve učesnike BCB-2018. ●

Dejana Popović

SASA GRUJIĆ

Evropsko prvenstvo omogućilo je da i šira javnost sazna za njega. Prvi stranac na klupi Rusije, pomoćnik je selektora Bazareviča s kojim je ovu reprezentaciju posle deset godina doveo do polufinala EP. Igrao je polufinale protiv Srbije i izgubio.

U Rusiju je stigao 2005. godine posle godina rada u Srbiji. Kada je Bazarević znao da će biti jedan od kandidata za glavnog trenera ruske reprezentacije zvao je Grujića da mu pomogne u tom projektu. O pozivu da bude predavač na uglednim Trenerskim danima u svojoj domovini Grujić kaže:

- Pre svega, za mene je velika čast da posle mnogo godina rada u Srbiji i evo 13 u Rusiji budem predavač svojim kolegama. Mnogo puta sam bio u publici i radujem se susretu sa kolegama i razmeni iskustava. Iskreno, velika mi je čast što ću i u Srbiji dobiti priliku da se obratim kolegama, rekao je za Trener.

F. Simić

Na ovim „Trenerskim danima“ želimo da napravimo presedan, a to je da dovedemo jednog stranog trenera. Želja je da to bude Žan - Aim Tupan, francuski trener koji je poznat po radu sa mladim kategorijama.

Neumorni tragač za talentima

Naš sagovornik Gordan Todorović, viši košarkaški trener, od 2000. godine u KSS radi dragocen posao za našu košarku: pojednostavljeno rečeno, pronalazi košarkaške talente već u najavi, sa svojim saradnicima iz regiona selektira ih i brine o njihovom razvoju. Krajnji cilj je ispratiti talentovano dete do mladih, a zatim i do seniorske reprezentacije. Očigledno je da Todorović, nekako u senci velikih događaja i takmičenja, svoj posao, u interesu košarke naše zemlje, obavlja izvanredno. Bez pompe i medijske pažnje, jednostavno pripada onoj retkoj grupi srećnika koji su u svoj posao uneli izuzetno znanje, veliku posvećenost, fanatičan entuzijazam, lično zadovoljstvo zbog posla koji obavlja i pravila koja se moraju poštovati. Čovek je, naravno, uz neophodnu podršku ljudi koji su na vodećim mestima u KSS, napravio sistem koji sjajno funkcioniše. Sve to i jeste bio povod za intervju koji je pred vama.

➤ *Radite s mladim kategorijama u našem savezu u okviru razvojno-treznih centara i brinete i talentovanoj deci. Kako je taj program, koji očigledno ima rezultata, osmišljen?*

– Novembra 2000. godine dobio sam priliku da postavim sistem kao koordinator mladih selekcija u savezu. Imao sam veliku podršku, od velikih imena Stručnog saveta pogotovo, kao i kolega trenera i igrača, koji su svi iz generaciju u generaciju bili sve bolji i uvek pravili velike rezultate. U tome je snaga košarkaške familije, kako ja volim da kažem. Izuzetno sam analitičan, kritičan (najviše prema sebi) i zahtevam od sebe i saradnika izuzetno poverenje – dobru hemiju. Išli smo u tri pravca: prvi je bio razvojno-selektivni program, gde je zadatak bio da se identifikuju talentovani igrači uzrasta od 10-11 do 14 godina, što je period kada se deca najviše razvijaju i počinju ozbiljnije da treniraju košarku. U tom selektivnom delu smo imali podeljene regione na osnovu činjenice da je savez već bio tako podeljen. U svakom tom regionu imao sam svog saradnika. Odmah sam pristupio pravljenju programa kontrolnih treninga, koristeći iskustva prethodnika. Smatrao sam da ti treninzi treba da budu s jedne strane kontrola, a s druge edukacija, te da klupski treneri prisustvuju i vide kako se deca razvijaju. Ideja mi je bila da napravimo kontrolne treninge za sva četiri godišta u jednom danu, od najmlađih ka najstarijim, jednostavno da bismo i mi lakše ispratili sve. Kad kažem „mi“, to znači osam regiona, osam stručnih saradnika, osam trenera. Praktično, na čelu sam tima od 40 trenera.

Novembra 2000. godine dobio sam priliku da postavim sistem kao koordinator mladih selekcija u savezu. Imao sam veliku podršku, od velikih imena Stručnog saveta pogotovo, kao i kolega trenera i igrača, koji su svi iz generaciju u generaciju bili sve bolji i uvek pravili velike rezultate

➤ *Kako je tekla ta saradnja, jesu li klubovi slali decu na te treninge?*

– Uglavnom jesu, bilo je i pojedinih klubova koji nisu. Imali smo tri načina kako da steknemo uvid, a prvi je bio da klubovi šalju decu. Drugi je bio da posmatranjem utakmica mi sami izaberemo kandidate, a treći da mi odemo u klub. Prvi filter je bio na nivou regiona, pa smo spajali dva regiona kako bismo pravili drugi filter i onda smo tokom godine imali ta četiri kruga kontrolnih treninga. Četiri na regionalnom nivou, četiri na saveznom, tj. spajanje dva regiona, a nakon svega toga ocene po kriterijumima. Kod dece smo posmatrali njihov biološki status, konstituciju, gledali smo njihov opšti motorički status i, što je najvažnije, specifični motorički status, a to je razvoj tehnike, kao i ono što su za nas dve veoma bitne stvari: jedna je košarkaški talenat i smisao za igru, tzv. taktičko mišljenje zahvaljujući kom se talenat i smisao za igru pokazuju. Drugo i najvažnije je ono što se pokazalo kao krucijalno – takmičarski ka-

rakter. Takmičarski karakter je pokretač svega. Jedan zadatak u tom sistemu bilo je praćenje igrača, selekcija i identifikacija tih talenata i njihovo usmeravanje u razvojnu priču koja ima edukativni ton. Mi smo znali da kao savez ne možemo biti glavni u učenju dece, jer ona kod nas provode veoma malo vremena. Osnova razvoja dece je klub. Naše je da pomognemo i klubu i trenerima i deci, omogućujući im ogledanje sa najboljima, treniranje s najboljima i da uz takav rad nadograde sebe. Da steknu novo znanje, izuzetno podignu motivaciju i samopouzdanje koje će im dati odskočnu dasku u razvojnom putu. Sledeći cilj je bio da se iz razvojnih programa razvijaju u reprezentativnim selekcijama, a krajnji da dobijemo vrhunskog seniorskog igrača za reprezentaciju. Zato smo, pored kontrolnih treninga, na trećem nivou praćenja igrača imali turnire regiona. Okupili bismo dva najstarija godišta i pravili turnire, i to je stvarno bio izuzetan događaj, revija talenata. U četiri utakmice koje se tada igraju mogli smo svakoga igrača

jasno da vidimo, da nam dete pokaže kakvo je u svakom pogledu.

Sa tih turnira regiona deca su od prvog do poslednjeg dana veoma napredovala. Kod nekih se to i drastično videlo, šta znači biti u najjačoj konkurenciji, maksimalno motivisan. To je ključna stvar. Često koristim izraz: mora da boli. Tako se najbolje napreduje i tada se pomeraju granice. Tako dođemo do definitivnog spiska dece koja su nam potencijali. Tu smo gledali da ubacimo i igrače koji su mogli da nam pokažu barem nešto od potencijala. Deca se različito razvijaju, pa je biološki status mnogo određivao kako će dete da se ispoljava. Zato mi jednu generaciju pratimo četiri godine i svaka godina je ista. Ne zatvara se selekcija. Neko nije bio računat u prvoj godini, pojaviće se možda neko novi u drugoj, a neki će možda zbog razvojnog biološkog puta pokazati šta umeju u drugoj i trećoj godini. Hteli smo da nam niko ne promakne. Ovo se naročito odnosi na decu iz tzv. malih sredina. Mislim da je njima ovaj program najviše po-

Deca se različito razvijaju, pa je biološki status mnogo određivao kako će dete da se ispoljava. Zato mi jednu generaciju pratimo četiri godine i svaka godina je ista.

mogao. Tu je ovaj program mnogo pomogao ovoj deci i imamo primere da su neki od njih postajali seniorski reprezentativci.

➤ **Koji su naši seniorski reprezentativci prošli kroz taj program?**

– Poslednji primer je Marko Gudurić, dete iz Priboja, prvi put se pojavio sa 14 godina. Oni iz manjih mesta nisu ni mogli da saraduju s nama, imali su problema s prevozom da bi dolazili na naše kontrolne treninge. Zato sam ja odlazio poslednjih deset godina baš u njihove sredine, sredine malih klubova bez novca, da bih animirao tu decu, prepoznao talenat i uključio ih u razvojni program. Tako smo našli Gudurića, Bobana Marjanovića, koji je iz Boljevca, sa Rtnja, njemu je ovaj program bio sve, on u klubu nije imao ništa. Milan Mačvan je iz Borova Sela prešao u Bačku Palanku... Svu decu neko prepozna i oni su posle razvojnog puta odlazili u kvalitetnije sredine.

➤ **Dugo radite po ovom programu, šta se promenilo u odnosu na početak?**

– Mnogo je lakše bilo onih prvih deset godina. Deca su se promenila, ranije su bila više sportisti. Kada sam

ju ni mentalni ni fizički maksimum. Po košarkaškom značaju razlike nije bilo.

➤ **Šta nam možete reći o razvojno-treningnim centrima?**

– Negde 1996. savez je napravio prvi centar u Požarevcu i to je bio drugi pravac rada pored selekcije. Uslovi nisu bili adekvatni, ali deca nikakav problem nisu imala da se prilagođavaju tome. Bilo je dobro druženje, dobra hemija, a onda je i država počela da ulaže u te internate. Tako je naš boravak u RTC bio sve bolji. Kako su dolazile nove generacije, menjali su se i vremenski, klimatski uslovi.

Mi smo imali četiri smene dečaka, pa jednu devojčica, a najmlađu smo pomerili za godinu dana shvativši da su se deca promenila i da više nisu spremna za treninge sa deset godina. Sve se to dešavalo na raspustu, treća nedelja juna, i ostajali smo do sredine jula jer su vrućine uticale na kvalitet rada. Novim generacijama je čak smetalo i beton, jer nisu navikle na slobodan pad i igru po betonu. Kvalitet rada je bio ugrožen, ali smo se trudili da izvučemo maksimum iz dece. Trudio sam se da napravim program koji se neće koristiti samo u RTC već i u klubovima. Rad sa klubovima je takođe važan. Moramo znati kakvo je sta-

Napravio sam projekat jedinstvenih juniorskih liga, zahvaljujući tadašnjem selektoru Dudi Ivkovću, i tako smo započeli s jedinstvenom juniorskom ligom, a potom sa jedinstvenom kadetskom ligom Srbije. Pionire smo smatrali da ne treba dirati i još sam takvog mišljenja. Ti programi žive.

počeo da radim starije generacije, bila su godišta 1987. i 1988. i ona su zapravo dala najviše seniorskih reprezentativaca. To su deca koja nisu imala kompjutere i mobilne telefone, njima su igra i sport bili sve. Deca su nam ranije sa deset godina dolazila s osnovnim pristupom, imala su razvijenu motoriku, imala su takmičarsku želju i znala su da se bore i, što je najvažnije, imala su želju da napreduju i pobeđuju. Današnje generacije imaju drugih sfera interesovanja i manjka igre.

➤ **Da li je to toliko veliki problem?**

– Jeste, danas se sve svelo na organizovane oblike aktivnosti. Ranije su deca mnogo više bila napolju. Napolju su deca razvijala samostalnost i njihovo druženje baziralo na takmičenju. Tako su razvijali takmičarski karakter. Nekako od 1995. godišta već je počela da se primećuje razmaženost kod dece. Najviše se videlo to po tome što deca ne grizu, ne daju sve od sebe, ne pokazu-

nje u klubovima i kako im možemo pomoći u stručnom smislu. Zadatak je bio da napravim program po godištima. Veoma bitna stavka mi je bio metodski postupak da se zna tačno kojim se redosledom radi obuka. Tačno se zna sve, šta je obuka košarkaških elemenata, obuka košarkaške igre, individualna i grupna taktika...

Dve godine sam spremao takav program i ponudio ga ovde za korišćenje. U njemu je objašnjeno šta treba da se radi na kontrolnim treninzima, a šta u RTC u tih sedam do deset dana. Ja sam tada u deset dana u centru stavio sedam dana rada, jer sam smatrao da je deci lakše da jedan program počnu i završe u istoj nedelji. Cilj je da vrhunac rada bude sedmog-osmog dana, kada smo i pravili završno veče, ol-star utakmicu. Imali smo zadatke u RTC da napravimo treninge po danima, gde bi se radile osnovne stvari, a glavni princip je bila pravilnost. Steći pravilne navike, da nauče da se pravilno ponašaju na terenu i van

njega. To smo četiri godine stalno pričali, čak je bolje da ne žurimo s radom, već da im razvijemo svest da treba sve da nauče pravilno. Osim navedenih treninga, imali smo takmičenja. Pravili smo lige gde su mogli da igraju utakmice. Tu je postojao veliki motiv kod dece. Što se ocenjivanja dece tiče, napravio sam i program izveštaja, praktično svaki igrač je imao svoj izveštaj. Sada imamo bazu igrača, video sam kako su prethodnici to radili, a ja sam napravio bazu u kompjuteru i svaki igrač tu ima svoj lični karton.

Napravili smo nekoliko testova osnovne motorike i koristili smo u jednom kasnijem periodu i usluge Republičkog zavoda za sport, gde su oni u potpunosti još savremenijih uređaja još obogatili taj program testiranja i posebno smo od njih tražili pomoć kod psiholoških testova. Tako smo došli dotle da svaki igrač ima svoj lični karton. Dosta sam se usavršio tu u proceni visine, koliko neki igrač može da poraste, kako bismo što ranije dobijali odgovore u kom pravcu treba neki igrač da ide. Moji saradnici, treneri, realizovali su taj program i izveštaje na osnovu treninga. Često sam odlazio u klubove i pomagao im u njihovoj organizaciji stručnog rada, jer kod nas devedeset odsto klubova nema kvalitetne selekcije, nego su to kombinovane selekcije, manje sportista i više rekreativaca. Govorio sam im kako realizovati rad u takvim okolnostima, a da niko ne trpi, naročito ne talentovana deca. Treći pravac u postavljanju rada sa mlađim kategorijama jeste sistem takmičenja. Saradnici i ja išli smo po celoj Srbiji i razgovarali sa trenerima i ljudima iz organizacija i regionalnih kancelarija kako bismo se upoznali sa tadašnjim sistemom takmičenja.

Sušтина je bila da se naprave kvalifikacije po regionima u kraćem period, mesec, dva, tri, i da se u tim kvalifikacijama nivoi kvaliteta i naprave lige. Kvalitetna liga je bila ona u kojoj su spojena dva regiona, drugi nivo bi bio bolja liga unutar tog samog regiona i treći nivo bi bila najslabija liga, pre svega liga klubova koji nemaju uslove i koja bi bila najjeftinija i po teritorijalnom principu. Zatim sam napravio projekat jedinstvenih juniorskih liga, zahvaljujući tadašnjem selektoru Dudi Ivkoviću, i tako smo započeli s jedinstvenom juniorskom ligom, a potom sa jedinstvenom kadetskom ligom Srbije. Pionire smo smatrali da ne treba dirati i još sam takvog mišljenja. Ti programi žive. U tom sistemu takmičenja ja sam se bavio i pravilima igre, kako da sistemom takmičenja unapredimo igrače, pa smo zaključili da su pik end rol i igranje zone štetili deci.

Zato sam predložio da se ukinu i pik end rol i zona, da se prošire napadi na 35 sekundi, pogotovo za mlađe pionire, jer realno gledano, deca nisu ni mogla da kvalitetno izvedu šuteve, pa smo imali i pasivan napad od pet sekundi. Kad je pasivan napad, teramo igrače da igraju brže, da igraju kreativnije. Imaju više prostora jer imaju vremenski pritisak, a pritom imaju prostora da kreiraju. Mi smo čak u razvojnom trenaznom centru postavili trenere jer smo zajedno sa Udruženjem košarkaških trenera želeli da imamo što bolji uvid u kvalitet trenera i njihov potencijal. Želja nam je bila da u ovom razvojnom programu rade najbolji treneri s mlađim kategorijama. Najuspešniji treneri koji su radili sa najboljom decom, a koji su kasnije postali vrhunski igrači, imali su fantastične rezultate. U početku smo imali veliki broj trenera. Kako je FIBA dozvolila da deca mlađa 18 godina mogu da menjaju zemlje, istog trenutka je i našim roditeljima to postalo primamljivo. Interesantno je bilo i stranim klubovima da dovode našu decu, jer smo mi poznati kao izvor talenata. Ako je ranije košarka bila cilj, sad je koristimo

kao sredstvo. Najveći odliv je bio generacije 1998, 1999, iz ta dva godišta je najviše dece iz Srbije otišlo u inostranstvo, to su bila deca koja su i visokog potencijala.

▶ Koliko godina su imala ta deca kada su odlazila?

– Oni su obično uzimali decu od 13-14 godina. Njima je to tad najvažnije bilo, kraj osnovne škole i polazak u srednju, čak je i kasno bilo kad pođu u srednju školu. Na kraju se ispostavilo da se ipak najbolje radi ovde kod nas, da je sportski razvoj ipak kod nas najbolji, pa su počele te generacije da se vraćaju. U 2000. godištu ih je već bilo manje, 2001. još manje, 2002. nemamo ništa.

Sledeća stavka je odliv trenera zbog ekonomske situacije. I danas ima toga, sad su aktuelni Kina, Bliski istok, Rumunija, tako da se ovde broj smanjio kada govorimo o iskusnim i kvalitetnim trenerima u mlađim kategorijama. Sport sada ima zadatak da zameni nedovoljno igre i aktivnosti dece napolju, da zameni časove fizičkog vaspitanja. S druge strane, roditelji su želeli da putem sporta usmere decu u nekom pozitivnom smeru, da zaštite decu od negativnih stvari i tako je sport postao sredstvo.

U toj strukturi se osniva mnogo klubova koji žive isključivo od članarine. To je s jedne strane dobro, mislim da smo dobili mnogo više dece koja dolaze u sport, a s druge strane je trebalo da se iz takve grupe dece napravi selekcija kako bi kvalitetnija, talentovana deca, deca koja su želela da napreduju, mogla da idu napred. Tako su nastali problemi jer gro klubova to nije mogao sebi da priuštiti. Kad govorim o odličnim uslovima, pre svega mislim da imaju svoje hale, mislim na mogućnost da deca da treniraju dva puta dnevno. S te strane smo imali novu sliku. Dobro je što su klubovi uspeli da se izbore u ovoj situaciji, jer generalno, većina klubova ima velike finansijske probleme.

▶ Kako ćete vi i saradnici dalje?

– U ovih 17 godina promenile su se neke strukture u savezu. Sistem bio drugačiji, pa sam se ja malo više bavio razvojnim programom, a u poslednje tri godine, dolaskom Igora Rakočevića, evo sada i predsednika Danilovića, dobio sam ulogu da koordiniram veze i sa reprezentativnim selekcijama, konkretno s trenerima, radi što boljeg uvida u igrački potencijal. To je moj dodatni posao pošto sam ranije bio vezan za uzrast do reprezentativnih selekcija. Sad ću implementovati svoj rad, znanje i iskustvo i u radu sa reprezentativnim programima i pokušati da ga unapredimo.

Smatram da reprezentacija i rad saveza treba da budu nadogradnja i opet naglašavam da osnova čitavog tog rada u savezu sigurno jeste razvojni program koji praktično nastavljam da radim i dalje. Znanje koje sam stekao, iskustvo i organizacija i poznavanje svih tih igrača, jednostavno mogu samo da budu korisni za reprezentativne selekcije. Imali smo dosta akcija, njima smo unapredili reprezentativni program da bi bio što efikasniji. Posebno bih istakao da je Saša Đorđević, svojim dolaskom i uspesima koje je napravio, doveo do velikog zaokreta u psihologiji dece. Imamo veliki upis dece na košarku i veliko podizanje motiva kod dece koja su već trenirala. Ono što današnje generacije gube jer se ne igraju napolju, nemaju slobodnu aktivnost, nemaju gde to da razvijaju. Onda imamo danas i drugačije roditelje. Tu je potrebna edukacija, potrebna je priča s roditeljima, jer su oni bitni. Moraju pre svega klubovi da rade na tome, jer oni najviše vremena provode s njima, ali s druge strane, i roditelji dosta zloupotrebljavaju činjenicu da klubu plaćaju članarinu. ●

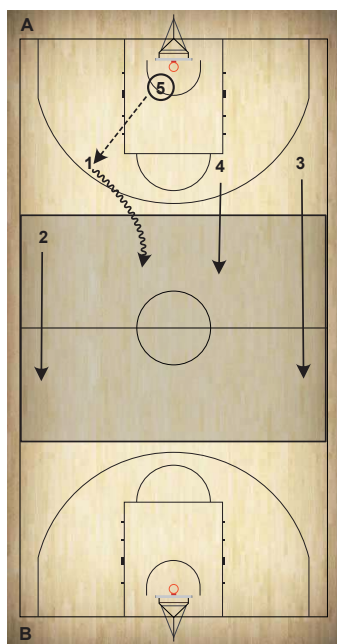
Priredili: **Filip Simić, Mirko Polovina**

GORDAN

Košarku je počeo da trenira 1979. godine sa 12 godina u OKK Beogradu. Ljubav prema igri usmerila ga je da upiše DIF. Ubrzo počinje i njegova trenerska priča, kada je imao 21 godinu. Završio je i Višu trenersku školu, a 2016. godine magistrirao je na DIF-u na temi „Košarkaške veštine košarkaša uzrasta od 12 do 14 godina, učesnika razvojnog-trenaznog centra KSS 2001-2010“. U KSS je došao 2000. godine.

Smatram da reprezentacija i rad saveza treba da budu nadogradnja i opet naglašavam da osnova čitavog tog rada u savezu sigurno jeste razvojni program koji praktično nastavljam da radim i dalje.

Dominantni model igre i njegove perspektive

DIJAGRAM 01

Model igre" je tema za trodnevni seminar, a ne za predavanje od 90 minuta. Ali shodno promeni pravila igre i tendencijama, vreme je da se ozbiljnije bavimo ovom temom, danas idejama - sutra i praktično po svim klubovima.

Naslov je sastavljen od dve naizgled protivurečne odrednice: model (kalup, nešto već određeno, omeđeno) i igra, koja podrazumeva i pravila i slobodu, kreaciju i maštu. Model igre je skup pravila koja trener, kao deo svoje filozofije igre, postavlja svom timu. Bolja varijanta je da se na nivou svih selekcija u klubu uspostavi model igre, naravno modifikovan i prilagođen uzrastu. Odnosno, nije najbolje, na primer, ako seniori igraju brzo, na više poseda lopte, kontrolom i napadima, čovekom u odbrani, a juniori sporo, "pod ručnom", garanjem svake lopte u reket, a da im je zona primarna odbrana...

Poslednjih tridesetak godina model igre prolazio je više različitih faza: davno je bio izvorno igra bez kontakta, brzo je izvršena opstrukcija igre pa se jedno vreme igralo baš grubo, sa rezultatom od oko 60 postignutih koševa. Poslednjim pravilima, posebno nesportskom ličnom greškom, čisti se i ubrzava igra, postiže se više

poena, tehničko/taktički dominantniji igrači i timovi pobeđuju u velikom broju slučajeva...

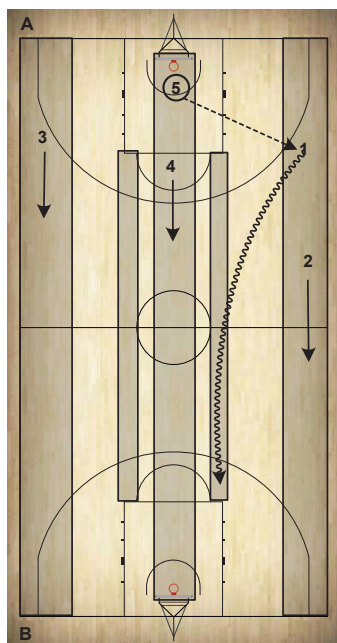
Sam tok košarkaške igre ima četiri osnovne faze:

- tranzicija u napad,
- pozicioni napad,
- tranzicija u odbranu i
- poziciona odbrana,

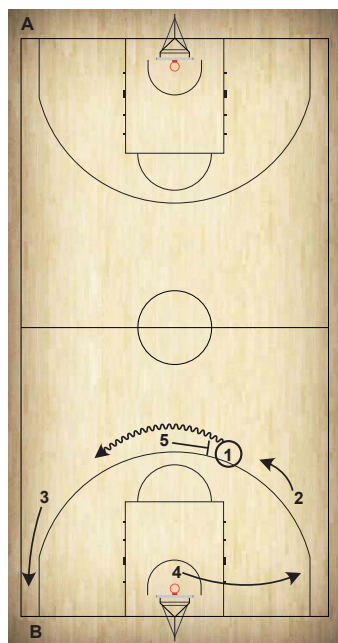
pa ću model igre za koji mislim da dominira (i da je adekvatan) objasniti kroz sve četiri faze igre.

Napad na 24 sekunde (pozicioni često 14 sekundi) ima svoje podfaze, koje po meni izgledaju ovako:

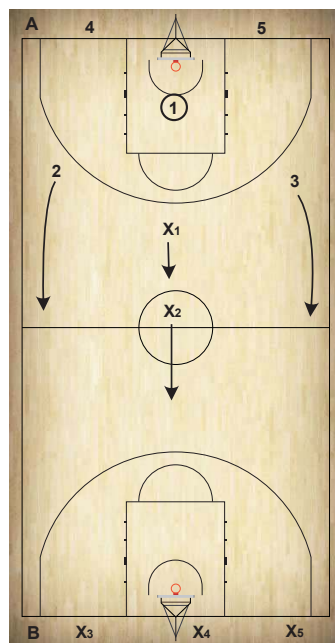
- Primarni kontranapad do sedme sekunde napada, odnosno dok odbrana nema tri ili više igrača pod svojim košem;
- Sekundarni kontranapad (neko to zove rani napad), kada odbrana ima tri do pet igrača nazad, ali napad ima prednost u prostoru, "mis-meču", nisu svi ovladali svojim igračima po pozicijama - maksimalno do 12. sekunde napada;
- Pozicioni napad do 24 sekunde, sa kraćim kretanjima bez seta komplikovanih napada uz izražen individualni kvalitet u rešenjima - najčešće do saradnje u trouglu;
- Minijature su završetak dužih pozicionih napada,

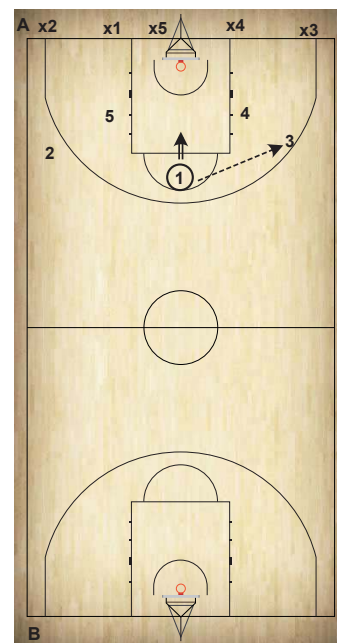
DIJAGRAM 02

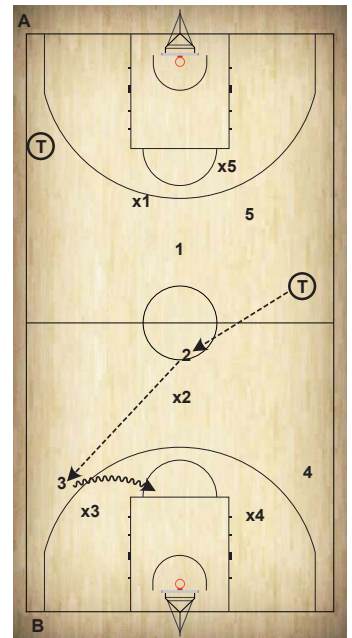
DIJAGRAM 03

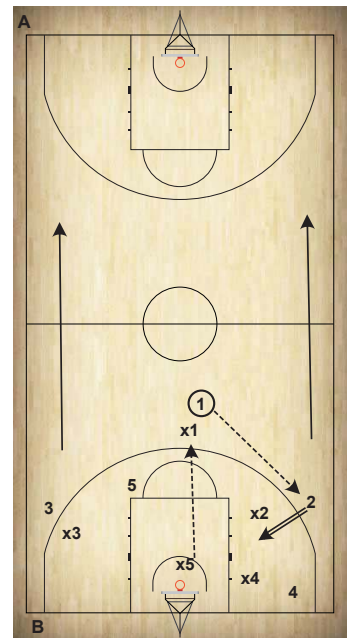
DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 09

DIJAGRAM 10

obično poslednjih pet-šest sekundi, najpre "pick and roll" na razne načine ili pomalo zapostavljena izolacija u igri jedan na jedan, pre svega na bekovskim pozicijama, ređe na centarskim.

I TRANZICIJA U NAPAD

Uvek ide posle dobre odbrane, ređe posle primljenog koša. U modelu igre postavljam tri pravila za tranziciju u napad kojih se igrači drže:

- Ako se osvoji lopta u terenu pre protivničkog šuta na koš (presečeno dodavanje, izbijena, osvojena lopta...), obavezno završiti napad u naletu, makar i sa istim brojem igrača, recimo tri na tri;
- Ukoliko se uhvati lopta posle protivničkog promašaja (posebno ako se lopta odbije od obruča u visini penala), agresivno krenuti u kontranapad, za četiri do pet sekundi svih pet igrača da budu u polju napada, pa plejmejker odlučuje da li se odmah završava ili se ide u poziciju;
- **(Dijagram 1)** - prostor prepoznavanja i odlučivanja za pleja
- Ukoliko se primi koš, nema kontre, ali se sva petorica igrača brzo prebace u zonu napada, da oстане više vremena za poziciju, da se nadoknadi šest se-

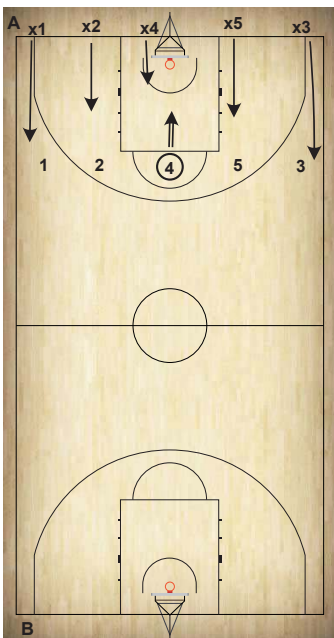
kundi razlike (ranije 30 sekundi, sada 24 sekunde za napad).

Od ovog pravila odustaju treneri koji su sa svojim timom uspostavili dogovor o tri brzine napada, bez obzira na dešavanja na terenu:

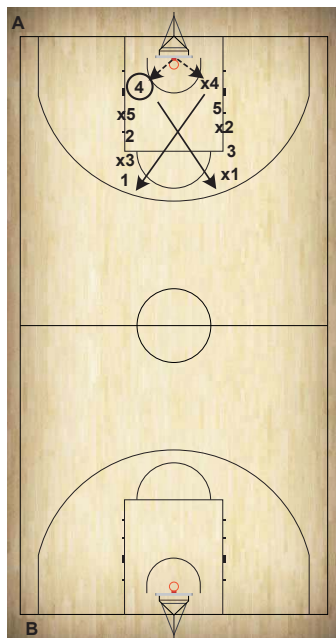
- Znak 0 - uvek je sporiji ritam, osim direktne, tako zване iznuđene kontre, presečenog dodavanja u prednjoj liniji;
- Znak 1 - prethodno opisani ritam napada koji zavisi od našeg odbrambenog učinka;
- Znak 2 - uvek igramo u jakom, brzom ritmu, ne koristimo više od 14 sekundi za napad.

Koridori kretanja kontranapada (**Dijagram 2**) - igrači 2 i 3 trče što šire, uz aut-liniju, po mogućnosti u različitim ritmu (jedan pre drugoga); plej (igrač 1) ima svoj koridor ka laktu (roglju) reketa, nikako ne vodi loptu po sredini; napadač 4 sprinta po sredini terena i odmah ide u srce reketa, polukrug, a skakač 5 prati kontru, ulazi u rani "pick and roll" pleju i tako dalje.

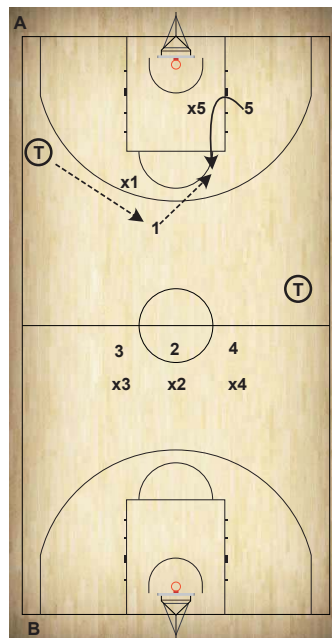
Lično mislim da mnogo (polu)kontri ne uspe zbog komplikovanih kretnji: treba što prostije dovesti loptu na zicer, centru pod koš ili šutirati iz povoljne pozicije. Kada se završi kontra, imamo dobar raspored za početak pozicionog napada (**Dijagram 3**).

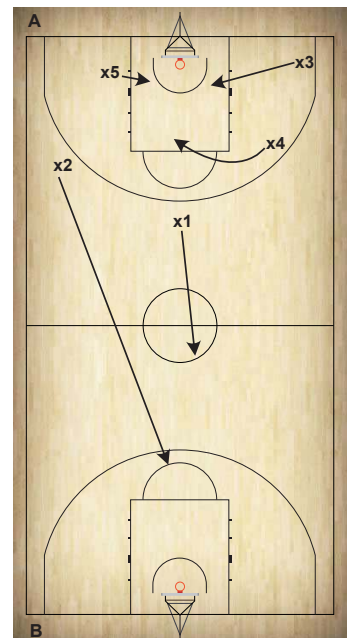
DIJAGRAM 06

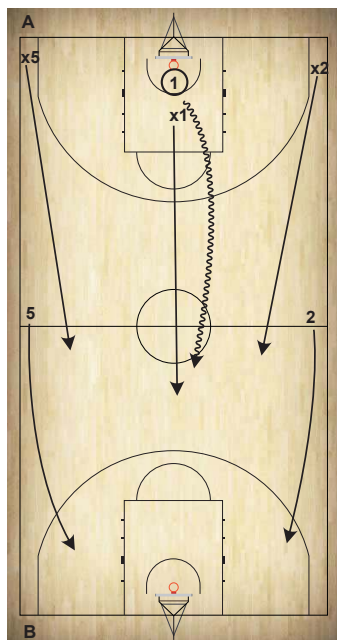
DIJAGRAM 07

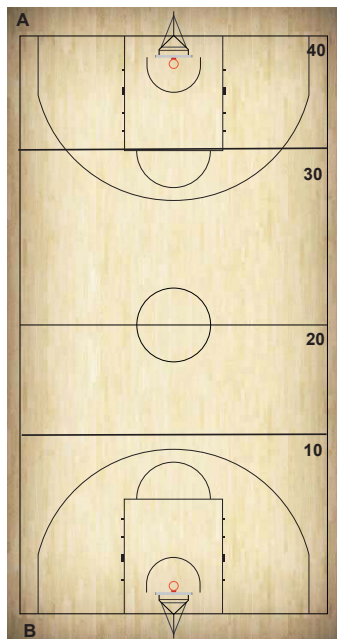
DIJAGRAM 08

DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

Obratiti pažnju na probleme u tranziciji:

- kretanje u napad pre osvojene lopte;
- loše trčanje igrača 2 i 3 (usko, kroz sredinu, ako su sa iste strane, prvi protičava na suprotnu stranu);
- istovremeno trčanje igrača 4 i 5 - obojica dole ili obojica gore, zato onaj koji prvi trči (na dijagramu je to igrač 4) glasno viče: "Prvii!";
- rana predaja pasa od pleja, možda i lošija od kasnije dodavanja, jer najčešće nema povratnog pasa ka igraču 1...

Vežbe u tranziciji:

1. Prva dužina je 3:2, druga 3:3, treća 4:3, četvrta 4:4, peta 5:4, šesta 5:5. Posle 5:5 idu još dve tranzicije, pa se uloge menjaju. Pravila: ne prekidati kontru faulom, ne kretati ranije u napad, kada su hendikep igre (3:2, 4:3 i 5:4) tim ima 7 sekundi za napad, a kad je u pitanju 3:3, 4:4 ili 5:5, napad ima 14 sekundi, nema skoka u napadu sa igračem manje i slično (**dijagram 4**).

2. Četiri dužine, prve dve tim A igra na koš B 5:0 iz tranzicije (ili pozicioni napad), zatim na koš A direktnu kontru 5:0. Treća dužina - tim B (igrači X1-X2) hvata loptu, ima 7 sekundi za direktnu kontru, ako u (polu)hendikepu daju poen, imaju još jedan napad. Ako ne, tim A igra na koš A, u četvrtoj dužini novu (polu)kontru sa istim zadacima (**dijagram 5**).

3. Iz 5:3 (5) u 5:5, zatim još jedna tranzicija na koš A. Trener, trenutku šuta (igrač 4), kaže "25", što znači da igrači 2 i 5 idu nogom da pipnu čeonu liniju, pa se zatim vraćaju u odbranu. Za to vreme se igra 5:3, kasnije 5:5, plus još jedna tranzicija na koš A (**dijagram 6**).

4. Izmešane su ekipe A i B (igrači označeni sa X), rade odbojku preko table sa promenom kolone u stavu. Na znak pištaljkom trenera - igrač kod koga lopta (recimo igrač 3) - njegov tim igra kontru na koš B, ako za 7 sekundi postignu poen, imaju i dodatni napad 5:5, zatim ide tranzicija tima A na koš A, sa istim pravilima (**dijagram 7**).

- Iste vežbe se, naravno, rade i prilikom tranzicije u odbranu, uz dozvoljeni faul, koji ne sme da bude nespportski ili na šutu.
- Tranzicija u odnosu na suđenje: više kontri dvokorakom na ziceru, više odbrambenih rampi, česte nespportske lične greške - važnost slobodnih bacanja, izraženija učestalost skoka u napadu (iz nule) i tako dalje.

II POZICIONI NAPAD

- Obavezno postaviti svoja pravila: napad 14 sekundi, brojati rezultat, drugi napad je poen, posle svakog koša iz igre sledi overa slobodnim bacanjem, izvode se svi auti u 5:5, raditi sa semaforom i simulirati rezultat, posebno "minijature" iz igre i čeonog i bočnog auta, i tako dalje.

- Pravila: pošto visoki igrači manje učestvuju u kontranapadu, koristiti ih više u pozicionom, ustaliti igrače koji mogu da poentiraju prilikom nerešenog rezultata, u završnicama, izbegavati igrače u završnicama koji slabo izvode slobodna bacanja i slično.

- Obratiti pažnju na "pick and roll" igru - to je rezervisano samo za majstore, odrediti najbolje "pick and roll" napadače, makar oni bili igrači 4 i 5.

Repertoar pozicionih napada:

- Barem 5 dužih napada u kojima svi igrači imaju šansu da završe napad,
- "Specijal", napad iznenađenja iz igre,

- Tri napada na zone, od kojih je jedan na kombinovane, odnosno "match-up" zonske odbrane,
- Tri čeonu auta, od kojih je jedan za 2-3 sekunde od kraja napada,
- Dva bočna auta, plus specijal sa 8,32 metra, posle tajm-auta u poslednja dva minuta,
- Napad na presing i napad na zonski presing,
- "Specijal" za poslednjih 4-5 sekundi, izbacivanje lopte ispod svog koša,
- "Rezervni" napadi, specijali koje retko igramo, ali su u "play booku", kod skauta ili pomoćnog trenera,
- Razraditi tok tajm-auta, kao i upotrebu table za crtanje u poslednjim minutima igre.

Vežbe za pozicioni napad/odbranu:

1. Kompleksna vežba, sastoji se iz tri dela:

Na košu A igra se 2 na 2 (igrači 1 i 5, 2 i 4 ili neka druga kombinacija) bez driblinga, sa trenerom kao pomoćnikom (**dijagram 8**).

Čim se to završi, na košu B ostali timovi (2, 3 i 4 protiv X2, X3 i X4) igra 3:3 sa driblingom do rešenja (**dijagram 9**).

Treći deo: na istom košu igra se poziciono 5:5 sve dok tim (1-5) daje poene. Kad se odbrani, sledi kontra (za 7 sekundi), plus tranzicija (do 14 sekundi) na koš A, time se prvi deo vežbe završava, počinje drugi deo sa promenom uloga odbrana/napad.

2. Na polovini terena 4:4:4, možda i najbolja vežba za pozicioni napad/odbranu, uvežbavanje principa, jer se sve u napadu može odigrati, teže je odbrani, jer nedostaju dva igrača, a prostor je isti...

3. Vežba 5:5 na polovini terena plus dve tranzicije: napad traje 14 sekundi, dozvoljen prvi faul, uz dat koš sledi overa slobodnim bacanjem, isti tim je u napadu sve dok poentira. Odbrana po osvojenoj lopti ima tranziciju na koš B, zatim još jedan napad na koš A, gde se uloge menjaju (**dijagram D10**).

4. 5:5 na polovini terena sa semaforom, razrađuju se detalji pozicionog napada/odbrane, kao i protivnička igra, skauting.

5. U okviru prethodne vežbe obratiti pažnju na minijature, maksimalno ih ubaciti u situacioni rad.

III TRANZICIJA U ODBRANU

- Od momenta šuta na koš do osvajanja poseda lopte jedne od dve ekipe prođu 3 do 4 sekunde, a to se naziva vreme latencije. Tu postoji mnogo prostora da svaki tim unapredi svoju igru. Napadači moraju što pre da se transformišu u nove uloge, pozicije, odabere se raspored za skok i odbranu od kontre, recimo 2-1-2 (**dijagram 11**), gde igrači X5 i X3 idu direktno na skok, igrač X4 kontroliše penal i dalje odbijene lopte, igrači X1 i X2 se vraćaju ka svome košu, licem okrenuti ka lopti.

- Kad protivnik osvoji loptu, naša odbrana od kontranapada traje do 7 sekundi, uz glasnu, verbalnu komunikaciju o (pre)uzimanju defanzivnih uloga, trče leđima okrenuti lopti do polovine terena, odatle se okreću ka lopti...

- Uputstva: pre sam da se igrač X5 hitro vrati nazad, pomogne odbrani u nivou lopte (udvajanjem sa plejom) nego da oteža prvi pas na protivničkom igraču na poziciji 5. Naš plej mora da oteža primanje i uspori prenos lopte (igrač X1), terajući ga da dribla cikcak, preda pas ili prekine dribling. Što pre oformiti odbrambeni trougao, pokušati da ne dođe u startu do "miss-matcha". Ako se to i desi, ući u korektan mali faul, ukoliko je to moguće.

- Korišćenje 4x4 "mala faulta" (16 ukupno) sada je poremećeno nesportskom ličnom greškom, ali je i dalje bitan stepen iskorišćenosti malog faulta!

- Generalno, odgovornost u odbrani ide od lične ka ekipnoj, ovim redom:

- Individualna odbrana 1 na 1,
- Pomoć i vraćanje najbližeg igrača,
- Preuzimanje,
- Prva, druga, treća rotacija,
- Faul.

Sve prethodne vežbe za kontranapad važe i za odbranu u tranziciji.

1. Vežba 3:1 (3): plej probija (**dijagram 12**); igrač 1 pokušava driblingom da probije odbrambenog X1, jer tek kada pređe liniju centra, može da doda svojim napadačima - igračima 2 i 5, koji su u prednosti 14 metara nad odbrambenim igračima X2 i X5. Odbrambeni igrač X1 mora da uspori napadača 1 i tako da šansu dvojici svojih bočnih igrača da stignu napadače. Poslednje - koristiti mali faul oprezno, onda se igra 3:3 na košu B do rešenja.

2. Slična je vežba 4:2 (4), s tim da napadači 1 i 2 do polovine terena mogu izmeniti jedan pas. Razraditi ovo maksimalno.

IV POZICIONA ODBRANA

Traje od 7-8 do 24 sekunde, tu se najviše vidi rad trenera, pošto napad zavisi i od talenta, odbrana ne. Svaka odbrana koja drži do sebe ima ponos, mora postaviti ispred sebe i neke "matematičke" ciljeve, recimo:

- Svaka četvrtina manje od 20 primljenih koševa, maksimalno 76,
- Ne dozvoliti protivniku više od dva druga napada po četvrtini, dakle, najviše 8 na celoj utakmici,
- Imati više osvojenih nego izgubljenih lopti,
- Iz slobodnih bacanja ne primiti više od 16 poena.

Osnovna odbrana je "čovjek" u više varijanti, postaviti zonu kao alternativu, igrati presing ili zonski presing u četiri nivoa (**dijagram 13**):

- 40 je na celom terenu (28 metara),
- 30 je od daljeg penala,
- 20 je od polovine terena (14 metara),
- 10 je u zoni šuta (od 8 metara).

Može se postaviti i odbrambeni sistem znakova:

- 1 - čovek u zoni šuta,
- 11 - presing na većem delu terena, sa vraćanjem u čoveka,
- 2 - odgovarajuća zonska odbrana,
- 22 - zona-pres na većem delu terena, sa vraćanjem u zonu,
- 21 - zona-pres sa vraćanjem u čoveka,
- 32 - kombinovana odbrana: trojica zona, dvojica presing.

Dijagram 14 prikazuje tačke u odbrani koje moraju biti pokrivene:

- 1 - zicer, srce reketa, jer se najteže brani, česta je situacija 2+1 poen,
- 2 - penal, odnosno linija slobodnih bacanja, jer odatle može da se igra, doduše na sve četiri strane,
- 3 - čošak terena, odnosno šutiranje trojki sa tih pozicija, jer je tu distanca najmanja - 6,60 metara.

Komunikacija kao "šesti" igrač odbrane: u odbrani je verbalna komunikacija osnovna, jer se igrači ne vide, recimo kao na **dijagramu 15**, igrač odbrane X1 ne vidi nijednog saigrača i ostali se glasom moraju upozorava-

ti: "Blok levo", "Pomoć", "Preuzmi", "Šut", "Faul", "Lopta"... Ovo nije slučaj u napadu, gde se napadači vide i međusobno komuniciraju neverbalnim znacima. Dakle, napad vodi igrač 1, koji vidi svih ostalih 9 igrača, a odbranu bi trebalo da vodi odbrambeni igrač X5, koji takođe vidi sve ostale igrače...

Primeri komunikacije:

- prodor uz aut,
- centar napada govori svom beku "Tu" kada odbrana ide preko bloka,
- udarac šakom o loptu izbacivača na čeonom autu, da ostali ne krenu prerano u blokade.

1. Vežba za odbranu 4:4 na polovini terena, bez driblinga i šuta, samo dodavanja, koji tim pre stigne do 100 (**dijagram 16**): ideja, volja i komunikacija u odbrani, blokada od lopte i kretanja u napadu.

2. 5:5 na polovini terena, napad ima 5 poseda, odbrana mora da odbrani barem 3 poseda da bi oni prešli u napad.

3. Odbrana od minijatura u poslednjih 5-6 sekundi, po mogućstvu sa semaforom i (nerešenim) rezultatom.

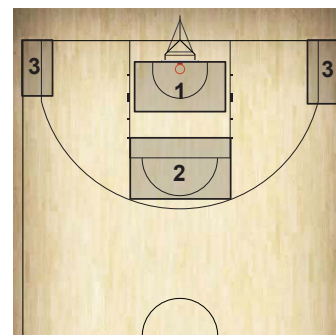
Generalno, odbrana je 30% stvar znanja defanzive, a 70% borbenosti, čitanja, pameti. Obrnuto, napad je 70% znanja i pameti, a samo 30% borbenosti (skok, postavljanje blokada, trčanje u kontru).

ZAKLJUČAK: Dominira model igre koji štiti i potencira napad, odnosno individualni tehničko-taktički kvalitet, a ne dozvoljava opstrukciju i grubu igru. Takav trend na duže vreme dovešće do kreativnih igrača napada i korektnih odbrambenih, izbacije specijalce odbrane, koji često zavise od sudijskog kriterijuma. Tražiće se dobar šut, ideja, skok, ponovo je oživela kontra, koja se jedno vreme ugasila jer je prečesto prekidana faulom...

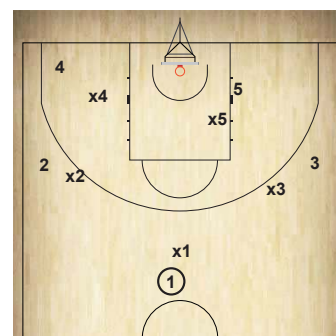
PERSPEKTIVE MODELA IGRE

To umnogome zavisi od pravila, taktike i filozofije trenera. Mislim da će doći do ubrzanja igre, posebno ako se neki detalji promene:

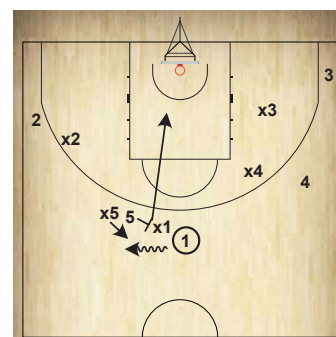
1. Utakmica mora da traje 4x12 minuta, odnosno 48 minuta čiste igre (da se ne zaustavlja posle svakog poena), jer će treneri imati na raspolaganju 240 minuta na 12 igrača, što uvećava prostor za ranije ubacivanje u igru mladih. Spremnija i bolja ekipa pre će pobediti u 48 minuta, a ne u 38 minuta igre, biće potrebno više od 2-3 izvrsna igrača, publika će češće gledati 100 poena...
2. Regulisati pravilo da su dve nesportske (tehničke ili kombinacija) isključenje iz igre.
3. Nema razloga da se u produžetku (sada je 5 minuta, a kada bude 48 minuta utakmica, biće 6 minuta) ne dozvole dva mala faulta.
4. Sve manje će mesta biti za spore igrače, one koji ne prepoznaju (manje pametne) i, posebno, igrače bez šuta koji nisu sposobni da poentiraju.
5. Uloga trenera će se ponovo naglasiti, samim tim i njihovo vraćanje u prvi plan.
6. Ustaljenjem broja zvaničnih utakmica na šezdesetak godišnje vratiće trening tokom cele sezone u prvi plan, što je veoma bitno za učenje, koje se nikada ne prekida.
7. Nateraće trenere da naprave neki novi iskorak, nešto novo, jer košarka polako ide ka čorsokaku. ●

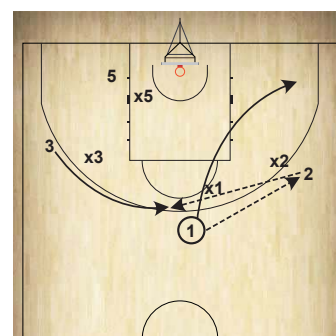
DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

DIJAGRAM 16

DIJAGRAM 17

Čekajući žensko EP u

Borba žena za ravnopravnost s muškarcima traje vekovima, milenijumima. Paralelno sa borbom za ekonomsku, političku, kulturnu i svaku drugu ravnopravnost, tekla je, a i sada traje, borba za pravo na vežbanje i takmičenje, pravo na bavljenje sportom. Savremenom čoveku, posebno u Evropi, razumljivo je da su problemi ženskog sporta postojali u dalekoj prošlosti, ali često nije svestan činjenice da je ne tako davno (npr. pre 100 godina) sve bilo drugačije u odnosu na žene koje se danas bave sportom.

U Staroj Grčkoj, postojbini evropske civilizacije, formirani su modeli žene i muškarca, koji su stvarani putem kalokagatije, ideala vaspitanja koji se ogleda u jedinstvu duha i tela. Posmatranjem antičkih skulptura lako je uočiti šta je bio ideal lepote i koliko je on polno različit. U to vreme žene su imale svoje takmičenje u čast boginje Here, tzv. Hereje, ali nisu mogle da učestvuju na Olimpijskim igrama (OI). Nisu smele ni da gledaju takmičenja na tim igrama, jer im je za takav prekršaj pretila smrtna kazna!

Na razvoj sporta u svetu dominantno su uticale Olimpijske igre, pa nije čudno što su zemlje Balkana, zajedno sa Mađarskom, pod uticajem igara u „komšiluku“, postale pravi sportski centar sveta. Ove zemlje, po površini i stanovništvu veličine jedne Nemačke ili Velike Britanije, zajedno su osvojile više medalja nego druge, znatno veće i stanovništvom neuporedivo brojnije zemlje. Više medalja na OI osvojile su samo SAD, što je lako razumeti i objasniti.

Olimpijske igre je zabranio rimski car Teodosije, jer je smatrao da slavljene olimpijskih pobednika vredi bogove. Kako bi to tek uvredljivo bilo da su to tada činile žene! Zabrana je trajala 1.500 godina, pa je vežbanje bilo usmereno na vojničke veštine. Donekle se duh olimpijske igre, duh sporta, negovao u narodnim nadmetanjima. Bilo je mnogo različitih pokušaja u 19. veku da se OI obnove, a to je na kraju uspeo P. de Kuberten. Srbija se može ponositi činjenicom da su se dvadesetak godina pre prvih obnovljenih OI, najveće i najznačajnije igre tog vremena održavale na Paliću i da je čitava Evropa organizaciju svojih igara usklađivala prema njima.

Sport je novi zamah dobio s pojavom i jačanjem kapitalizma i industrijalizacijom. Mašine su zamenile fizički rad, pa se pojavilo u narodu nešto što je dugo bilo dostupno samo vladajućem sloju društva – slobodno vreme. Budući da je sport aktivnost u slobodnom vremenu, više ljudi je moglo njime da se bavi, pa je počeo naglo da se razvija. Naročito značajan razvoj sport doživljava kada su po ugledu na antičku Grčku obnovljene OI. Međutim, grčki model OI važio je i za žene, pa one nisu imale pravo da učestvuju na obnovljenim OI, koje su održane 1896. godine u Atini.

Na sledećim OI u Parizu 1900. godine, žene su prvi put u istoriji učestvovala (svega njih 19). Bila je srećna okolnost da o tome nije odlučivao MOK (sigurno bi bio protiv), već organizacioni komitet igara. Francuzi, liberalniji od drugih kad je reč o pravima žena, dozvolili su ženama da se takmiče u tenisu i golfu, sportovima društvene elite, kao i u mešovitoj posadi u jedrilicarstvu.

Položaj žena u društvu, pa i u sportu, menjao se nabolje posle svetskih ratova, što je samo kao prvi utisak kontradiktorno. Žene su zajedno sa muškarcima podnele velike napore i žrtve u Prvom svetskom ratu. Feminizam kao društveni pokret, koji je nastao u 18. veku, a raširio se sredinom 19. veka, posle svetskog rata počeo je da u sportu daje plodove.

› Ana Joković

› Marina Maljković

košarci iduće godine

Konzervativni P. de Kuberten, bezrezervno uveren u ispravnost grčkih ideala lepote i rodne podele, bio je najveći protivnik učešća žena na OI! Čak je posle igara u Parizu zahtevao da se ženama opet zabrani učestvovanje. Vetar u leđa mu je davala i medicina tog vremena, koja je tvrdila da fizičko vežbanje, veliki naponi i sportska takmičenja negativno deluju na organizam žene. Posebno je na udaru bilo bavljenje atletikom. Iste ili veoma slične stavove imali su brojni članovi MOK-a, pa se narednih četvrt veka ženski sport sporo razvijao.

Položaj žena u društvu, pa i u sportu, menjao se najbolje posle svetskih ratova, što je samo kao prvi utisak kontradiktorno. Žene su zajedno sa muškarcima podnele velike napore i žrtve u Prvom svetskom ratu. Feminizam kao društveni pokret, koji je nastao u 18. veku, a raširio se sredinom 19. veka, posle svetskog rata počeo je da u sportu daje plodove. U Monte Karlu je 1921. godine osnovana Međunarodna ženska sportska federacija, koja je bila aktivna do 1938, kada je fašistička Nemačka praktično okupirala Austriju, gde je trebalo da se održe Pete ženske OI. Pre toga su te igre organizovane u Parizu (1922), Geteborgu (1926), Pragu (1930) i Londonu (1934). Osim toga, organizovane su i Ženske svetske igre u Monte Karlu 1921, 1922 i 1923. godine. Posle ovih značajnih promena, popustio je i MOK. Prekretnica je bila na Olimpijskom kongresu 1925. godine u Pragu, ali je prvo značajno i masovnije učešće žena na OI bilo u Berlinu 1936. Godine, kada je učestvovalo 328 sportkinja (8,1% od broja učesnika).

Posle Drugog svetskog rata, proklamovana ravnopravnost polova počela je da se realizuje i u sportu, posebno u novonastalim socijalističkim zemljama i SSSR-u. Ove zemlje su počele da osvajaju veliki broj medalja u ženskom sportu. Bila je to pretnja sportskoj dominaciji Zapada i podsticaj da više pažnje posvete ženama. Reakcija na dominaciju ženskog sporta socijalističkih zemalja kasnila je zato što je u SAD tek 1972. godine donet zakon o ukidanju diskriminacije žena. U školskom sportu učešće žena se šest puta povećalo, a sve bolji položaj crnaca i crkinja doprineo je da sport SAD dobije novi kvalitet. Veliki uticaj SAD na MOK i OI doveo je do naglog povećanja broja žena na igrama u Minhenu 1972. godine. Osim borbe protiv polne i rasne diskriminacije, za sport su značajna i druga svetska dešavanja: Afrika je bivala sve manje kolonijalno zavisna, počeo je ekonomski uspon zemalja Azije, Australija je postajala sve značajniji sportski subjekt, Južna Amerika je počela da se sportski budi, Istočna Nemačka je postala dominantna sportska sila u ženskom sportu... Sport je postao svetski pokret koji može da okupi sve zemlje sveta, što ne uspeva ni Organizaciji Ujedinjenih Nacija.

Dugo je osporavano pravo ženama da se bave sportskim igrama, jer se smatralo da one uništavaju njihovu ženstvenost zbog oštih duela, da se u njima žene povređuju i da sve to negativno utiče na njihovu osnovnu funkciju – rađanje. Ipak, žene nisu tako mislile, pa su dvadesetih godina u Francuskoj, koja je u to vre-

UKTS

Naše udruženje može se pohvaliti brojnim damama koje su se prihvatile trenerskog posla, od Marine Maljković, pa do niza onih koje daleko od medijske pažnje vredno rade uglavnom u malim sredinama i bruse košarkaške talente. Iz godine u godinu ženskih trenera je sve više. To je naročito uočljivo na tradicionalnom mini-basket festivalu „Rajko Žižić“. Međutim, od osnivanja UKTS do danas nije zabeleženo da je i jedna dama – ženski trener birana u Skupštinu ili Upravni odbor. Kako izuzeci potvrđuju činjenice, dr Anđelka Jančić je bila, u jednom mandatu, član Izdavačkog saveta ovog magazina. Treba li potsetiti da na sledećim izborima za organe UKTS moramo imati u vidu žene trenere. Naravno, za svoje mesto u organima našeg udruženja moraju kolegince treneri same učiniti nešto. Podsetimo, na prošlogodišnjem BCB-u Marina Maljković je bila prvi predavač – dama. I to vrlo kompetenta i dostojna ugleda BCB-a. Tada smo se kleli da Marina Maljković neće biti samo častan izuzetak i da će to postati praksa.

› Svetlana Mitrović

› Selena Pavlović

› Ana Miljanić

Izuzetno je važna činjenica da razvoj ženske košarke pozitivno utiče i na razvoj muške košarke! Prema mnogim istraživanjima, majka je osnovni generator bavljenja deteta sportom. Majka je ta koja u najvećem broju slučajeva odlučuje da li će se dete uopšte baviti sportom.

› Ana Mrkić

me bila centar ženskog sporta, žene igrale fudbal, baretu (igra slična ragbiju) i košarku! Ali u program OI tek je 1964. godine uključena odbojka kao nekontaktna igra, a čak 12 godina kasnije košarka i rukomet. Na to je uticala aktivacija feminističkog pokreta na Zapadu šezdesetih godina i već pomenuti nagli razvoj ženskog sporta u socijalističkim zemljama.

U Jugoslaviji, a potom i u Srbiji posle Drugog svetkog rata, ženska košarka je imala, uz povremene varijacije, sposobne ljude, dobru organizaciju, dobar položaj u sportskim organizacijama i rezultate. Mnogi ženski košarkaški klubovi su stekli evropski renome (npr. C. zvezda i Jedinstvo iz Tuzle), mnoge igrice su postale poznate širom sveta, a naši treneri su uspešno radili u

brojnim ženskim klubovima u inostranstvu. Duga je lista uspešnih i uspeha, ali za Srbiju poseban značaj imaju dve medalje: zlatna na prvenstvu Evrope 2015. godine i bronzana medalja na OI u Riu 2016. godine.

Ravnopravnost žena u sportu se ne procenjuje samo po broju košarkašica i ženskih košarkaških klubova, već i po učešću žena u organima upravljanja, administraciji, sudijskoj organizaciji, trenerskoj organizaciji, po broju ženskih trenera i žena u funkciji selektora reprezentacije.

Uz sve probleme koji prate našu žensku košarku, može se reći da je uloga žena u našoj košarki veća nego u ranijem periodu. Do najvećih uspeha smo došli baš u vreme kada je selektor naše reprezentacije Marina Maljković, kada ženskom košarkom rukovodi Ana Joković, potpredsednica KSS, kada se povećao broj žena sudija, sportskih radnica, broj žena u administraciji i košarkaškoj organizaciji. Naravno, ovaj uspon se ne može posmatrati izolovano od prethodnog veoma uspešnog rada u ženskoj košarki, ali se može uzeti kao primer kako se zajedničkim naporom može doći do velikih ciljeva.

Izuzetno je važna činjenica da razvoj ženske košarke pozitivno utiče i na razvoj muške košarke! Prema mnogim istraživanjima, majka je osnovni generator bavljenja deteta sportom. Majka je ta koja u najvećem broju slučajeva odlučuje da li će se dete uopšte baviti sportom. Ako se i ona svojevremeno bavila sportom i takmičila, rado će dete usmeriti ka sportu, i to najčešće ka onom kojim se ona bavila. Ako je to košarka, velika je verovatnoća da će se i dete baviti košarkom. Doda li se tome jaka genetska veza majka-sin, jasno je da se ženska košarka nikako ne sme potceniti i zapostaviti.

Predstoji nam Evropsko prvenstvo za košarkašice sledeće godine u Beogradu. Biće to prilika da se osvoji nova medalja, ali i da se populariše ženska košarka i podstakne njen razvoj. Uspešan napor da se dobije organizacija EP pokazuje da je KSS na pravom putu koji će, nadamo se, unaprediti ženski sport i žensku košarku. ●

Dominacija naših trenera

Drugi vikend u februaru ostaće zapamćen po pravoj žetvi trofeja koje su treneri iz Srbije osvojili širom kontinenta. U mnogim zemljama igrale su se završnice nacionalnih kupova, a timovi koje predvode naši stručnjaci bili su dominantni.

Naravno, za početak, naš Kup Radivoja Koraća, koji je osvojio Partizan pod vođstvom trenera Nenada Čanka.

I naš selektor Saša Đorđević se radovao. Njegov Bajern superiorno je osvojio Kup Nemačke – u finalu je pobedena berlinska Alba. Minhenski Bajern je tako osvojio nacionalni kup prvi put posle pola veka. Zasluge pripadaju i generalnom menadžeru kluba Marku Pešiću, sinu proslavljenog Svetislava Karija Pešića.

U istom danu slavili su i otac i sin. Pešić senior je preporodio Barcelonu i u finalu španskog Kupa kralja u dramatičnom finišu pobeden je Real Madrid. Nekadašnji selektor naše reprezentacije vratio se iz Las Palmasa u Barcelonu kao heroj.

Još jedna veza otac-sin pokazala se kao dobitna kombinacija. Trener Dragan Šakota i njegov sin Dušan

prosto su šokirali slavni Olimpijakoš i sa svojim klubom AEK-om osvojili Kup Grčke. Dušan je bio jedan od najboljih igrača ove utakmice. Veliko je slavlje bilo na Kritu, gde se igrao finalni turnir.

Saša Obradović je sa svojom Lokomotivom iz Kubanja uzeo ruski kup. U finalnoj utakmici „lokosi“ su prosto pregazili Nižnji Novgorod, a prethodno je Obradovićev tim u polufinalu pobedio CSKA.

Još jedan Srbin osvojio je kup. U susednoj Mađarskoj naš trener Dragan Aleksić i njegov Solnok slavili su u finalu protiv Sombathelja.

Tu nije kraj. Željko Lukajić je sa MZT-om trijumfovao u Makedoniji, dok je isti podvig u Crnoj Gori ponovio Aleksandar Džikić sa ekipom Budućnosti. Tim našeg stručnjaka u finalu je bio bolji od Mornara.

Najzad, u Francuskoj su se u finalu tamošnjeg Lidera kupa našli timovi trenera iz Crne Gore: Monako Zvezdana Mitrovića i Le Man Sava Vučevića. Pobedio je Monako, a Mitroviću je na klupi prvi asistent bio srpski stručnjak Mirko Ocoolkoljić. ●

A. Ostojić

Vikend u februaru ostaće zapamćen po pravoj žetvi trofeja koje su treneri iz Srbije osvojili širom kontinenta

Analiza treninga u funkciji efikasnosti

Da bismo mogli uspešno da upravljamo treningom košarkaša, potrebno je stvoriti sistem prikupljanja informacija o svim pokazateljima i faktorima od kojih zavisi efikasnost i rezultat. Na bazi takvih informacija unose se korekcije u program treninga. Uspešnost upravljanja trenažnim procesom zavisi od toga u kojoj meri je sistem prikupljanja informacija o stanju sportista dobar i u kojoj meri omogućuje uvid u sve aspekte treniranosti. To može da se postigne laboratorijskim i terenskim testiranjima, analizom takmičarske aktivnosti i kontrolom praćenja trenažnih efekata preko realizacije trenažnog procesa.

Laboratorijskim i terenskim testiranjem se utvrđuje nivo opšte fizičke pripremljenosti.

Analiza takmičarske aktivnosti nam omogućava da izdvojimo faktore od kojih zavisi efikasnost i rezultat u košarci i da dosta precizno procenjujemo na kom se nivou oni nalaze. Naročito se treba pozabaviti određivanjem nivoa efikasnosti koji obezbeđuje postizanje određenog rezultata. Tako dolazimo do saznanja za šta tačno

košarkaše treba da pripremamo. Bez detaljnog proučavanja specifikke košarkaške igre ne može se rešiti pitanje uspešnog upravljanja pripremom košarkaša, jer samo u tom slučaju postaje moguće sačinuti adekvatne modelske karakteristike.

Kada pripremamo košarkaše tokom sezone, potrebno je stalno pratiti faktore od kojih zavise efikasnost i rezultat i znati na kom se nivou u datom trenutku nalaze. Faktore smo odredili, pre svega pomoću analize takmičarske aktivnosti, a postoji i niz istraživanja u kojima su ti faktori već izdvojeni. Najpogodniji način za procenjivanje ovih faktora na treningu je kada ih stavimo u uslove u kojima su maksimalno opterećeni, a zatim na osnovu postignutih rezultata košarkaša prilikom rada može da se vidi na kom se nivou ti faktori nalaze. Za tu svrhu potrebno je pripremiti modele treninga za usavršavanje pojedinih svojstava, u okviru kojih se prati i efikasnost. Ako rezultate koje košarkaš postiže na treninzima redovno beležimo, možemo dosta dobro da pratimo kako se nivo pojedinih faktora, kao i efikasnost kreću tokom sezone u odnosu na rezultate sa takmičenja u istom periodu.

Analiza takmičarske aktivnosti nam omogućava da izdvojimo faktore od kojih zavisi efikasnost i rezultat u košarci i da dosta precizno procenjujemo na kom se nivou oni nalaze.

● **METOD ANALIZE TRENAŽNE AKTIVNOSTI NEDVOSMISLENO, NESUBJEKTIVNO (ZNAČI OBJEKTIVNO) UKAZUJE NA:**

1. Šta je urađeno u odnosu na predviđen plan i program trenažnog procesa.
2. Definiše sa kog aspekta utreniranosti je urađeno to što je urađeno.
3. Definiše naredne etapne ciljeve u dostizanju željenog nivoa sportske forme.

● **METODE UZORKOVANJA INFORMACIJA O TRENINGU:**

1. Vremensko trajanje trenažnog rada u danima.
2. Broj trenažnih dana.
3. Broj realizovanih treninga.
4. Vremenski obim realizovanih treninga.
5. Prosečno trajanje pojedinačnog treninga.
6. Obim rada u km, kg, N... (npr. koliko je ukupno pretrčano kilometara na treningu).
7. Obim rada trenažnih sredstava (Slika 1):
 - a) Ukupan obim opštih trenažnih sredstava u minutima

- b) Ukupan obim specifičnih trenažnih sredstava u minutima
 - c) Ukupan obim takmičarskih trenažnih sredstava u minutima
8. Intenzitet trenažnog rada (npr. koliko minuta rada je bilo u kojoj zoni intenziteta) (Slika2):
 - a) U odnosu na maksimalnu srčanu frekvencu
 - b) Na osnovu procene laktata
 9. Broj i vrsta povreda

Ovakav sistem prikupljanja informacija obezbeđuje treneru sve neophodno i, što je još važnije, pravovremene informacije za uspešno upravljanje treningom.

Kontinuirano praćenje trenažnih efekata realizacijom trenažnog procesa nam omogućava praćenje efekata od kojih zavisi rezultat praktično svakodnevno, preko modelskih treninga, kao i praćenje nivoa efikasnosti koji se na tim treninzima postiže.

Ako pratimo kako se nivo efikasnosti kreće u toku trenažnog procesa i upoređujemo ga sa efikasnošću ostvarenom na utakmici u toku sezone, onda smo u mogućnosti da za glavno takmičenje efikasnost dovedemo do planiranog nivoa. ●

Kontinuirano praćenje trenažnih efekata realizacijom trenažnog procesa nam omogućava praćenje efekata od kojih zavisi rezultat praktično svakodnevno, preko modelskih treninga, kao i praćenje nivoa efikasnosti koji se na tim treninzima postiže.

Naša magija

Ključna stvar je apsolutno praćenje svakog igrača koji potencijalno može da bude interesantan seniorskom timu, počev od svih mlađih selekcija pa do već proverenih igrača. Tokom sezone stručni štab je u stalnom kontaktu sa igračima, što je dokaz da je na širi spisak selekcije Slovenije pozvano 29 igrača još u junu ove godine.

Amerikanci se pitaju kako to da Srbi poput Jokića i Bogdana haraju NBA ligom, a odgovor je...

Ako po strani ostavimo emotivne analize, a teško da se racionalno dovoljno jako probija tamo gde emocije vladaju, dakle, ako ne posmatramo bravure srpskih košarkaša u NBA ligi kroz prizmu „naši su, nama je takva genetika“ ili kroz dečje „najbolji smo, najbolji“, onda odgovor na jednostavno pitanje: „Kako uspevaju?“ logično da traže i Amerikanci, možda pomalo i zbunjeni onim što ovih dana rade Nikola Jokić, vlasnik najbržeg ostvarenog tripl-dabla u istoriji najjače lige, odnosno Bogdan Bogdanović, MVP meča „Zvezda u usponu“ na Ol-star vikendu. Da, stvarno, kakva je to „naša magija“?

Da bismo se u tu analizu upustili, potrebno je stvari sagledati iz više uglova. Ne u onom klasičnom košarkaškom smislu, u kome izoštreno oko skauta gleda ugao ruke savijene u laktu ili razmak kolena prilikom podizanja na šut (što su svojevremeno „zamerali“ Peđi Stojakoviću – a zamerali su čoveku koji je dvaput pobeđivao u Ol-star šutiranju trojki ili bi lepši opis bio onaj u vidu činjenice da je 2004. bio četvrti u izboru za MVP-a NBA lige). Ne, ovde se ne radi o pukom fizičkom detalisanju, nego o trojstvu „talenat - šansa - uspeh“.

Na prvu od tri stvari igrač ne može da utiče, gde god da je rođen. Neko, prosto, na svet dođe a da se potom u košarci slobodnim bacanjima bavi samo tako što stavi loptu između kolena, pa odatle šutira (i pritom mu to ne predstavlja problem, čak ni smeh rivala; a i što bi smetalo – legendarnog srpskog košarkaša koji je tako šutirao penale sadašnje generacije nisu gledale uživo, ali i oni najmlađi znaju da je davao i po 99 poena na meču Kupa šampiona, a da se naš Kup sada po njemu zove - Kup Radivoja Koraća). Ali ono drugo, šansa... E, tu su analize već moguće. I malo ćemo iz ove naše sada da uskočimo u pojedine američke, koje se, uslovno rečeno, bave pitanjem „Šta rade ovi Srbi po NBA?!“.

Šansu može da ukaže samo trener. Naravno, na njemu je i breme odgovornosti (reći jednom Saletu Đorđeviću da nije dovoljno talentovan se ne dešava baš svakom stručnjaku, pa opet, bilo je i takvih), ali treneru ide i dobar deo slave. Koju, uglavnom, retko pominjemo u medijima na onaj pravi, najvažniji način, kada analiziramo kako vode igrače, pa tek potom čitav tim – do kolektivnog uspeha, već se uglavnom broje trofeji. Što je jedno od prokletstva trenerske profesije, jer oni kao da ne postoje ako nisu napunili vitrine, te peharske riznice. Ali upravo u trenerima i leži ključni deo odgovora o srpskim NBA uspesima, no... Da bismo do tog trećeg dela trojstva, koje vidimo ovih dana na NBA parketima, stigli, da zagrebemo malo po toj - šansi.

Ko nju dobija?

Pomenuli smo Stojakovića, nekadašnju igračku zve-

zdu Sacramento Kingsa, u kojima ovih dana sve češće blista Bogdanović. Peđa je sada na dve funkcije u „kraljevima“, brine o kadrovskoj politici vezanoj za košarkaše, a i za rad filijale, u Razvojnoj NBA ligi. Kada su ga novinari „Slema“ upitali ovih dana o ovom „evropskom talasu“, on je u jednom trenutku rekao:

„Kada sam bio vrlo mlad, trener nam je često pričao o plafonu. Rekao je rekao da svi mi imamo neki svoj plafon, potpuno različit jedan od drugog, a na svakome od nas je isti zadatak: da do tog našeg plafona stignemo.“

Treneri često umeju da, naizgled neprimetno, možda jednom rečenicom, ili samo zbog jedne reči, usmere nečiju karijeru. Čak i život. Na stranu sad da li više volite Duleta ili Radonju, divite li se više Žocovim ili Dudinim dostignućima, smatrate li za veće podvige one koje je ostvario Kari ili Boža, postoji ta jedna nit koja spaja generacije stratega još od onih prvih, kada su profesor Aca Nikolić, Ranko Žeravica i ostali velika ni postavljali ploče po stazi kojom se kreću svi potonji osvajači zemlje, Evrope i sveta. A tu nit, u razgovoru za „Sacramento Bi“ delimično otkriva trener aktualnih reprezentativnih prvaka Evrope, selektor Slovenije, a naš čovek, Beogradanin Igor Kokoškov, trenutno prvi pomoćnik šefa stručnog štaba Jute Džez:

„Još tamo sedamdesetih godina prošlog veka, postojala su tri pristupa košarci. Američka škola je bila da se regrutuju mladi igrači, koji će igrati brzo i koji su sa izuzetnim fizičkim mogućnostima. Ruski stil je bio da se dominira sa 'peticom' (centrom), kog okružite dobrim šuterima. A naš recept, u ondašnjoj Jugoslaviji, bio je da se baziramo na talentu, na umeću igrača, bez obzira na kojoj on poziciji igrao. Tražili su se momci koji su bili sposobni da smisle nešto, da urade nešto, oni koji su umeli da dodaju, da donesu pravu odluku, da 'pokreću' loptu, da igraju zajedno. I, pritom, pričam vam sada o svemu tome uz jednu važnu stvar: uvek smo imali po dva treninga dnevno. Niko to drugi i nigde drugde ne radi. Ni u NBA, ni u američkim koledžima, ni u Rusiji. Nigde.“

Dakle, rad, rad i samo rad? Ne, to bi bilo kada bismo pamtili samo poslednje rečenice, poslednjih pročitanih pasusa. Vratimo se na one prethodne malo kasnije, jer u priču valja uključiti i glavne aktere. Za analizu ćemo uzeti po dve rečenice Nikole Jokića i Bogdana Bogdanovića.

Jokić je posle trećeg ovogodišnjeg tripl-dabla, a dan pre onog rekordnog, za istoriju NBA lige, upitan da li više voli da poentira ili da asistira. Kao iz topa je odgovorio:

„Da asistiram. Tada su dva igrača srećna, a kad šutirate, onda je samo jedan.“

Bogdanović je, posle MVP nagrade na Ol-star vikendu, i to nakon što je ubacio sedam trojki američkoj selekciji, o svom nastupu na revijalnom susretu između ostalog rekao:

„Svakoju utakmici prilazim na isti način, sa željom da se nadmećem, da budem najbolja verzija sebe baš tog

dana. Svakog dana i radim naporno za ovakve životne prilike, a naporan rad se uvek isplati."

I Bogdanove i Nikoline reči su, kada bi se površno posmatrale, mogle biti ocenjene kao: "Eto, lepe misli, baš fini momci, ovaj jedan svedoči koliko voli timsku igru, ovaj drugi koliko je rad bitan", ali... Igrače, kao i sve ljude uostalom, treba pažljivo oslušivati. Jer u njihovim rečima se može naslutiti i njihov karakter, namera, pa i, u sportskom smislu, predodređenost za uspeh. Ali da vam ne pričamo mi koliko je važno slušati igrače, evo šta je o tome nedavno u autorskom tekstu za sajt Evrolige naveo najtrofejniji strateg elitnog klupskog nadmetanja Željko Obradović:

„Mnogo pričam i sa svojim igračima, uvek mi daju dobre ideje i ja dosta učim od njih... U tom smislu, uvek sam se prilagođavao svojim igračima i njihovim individualnim karakteristikama. Ne možete uvek igrati isto sa različitim igračima, zato tražite različite stvari za stvari za koje verujete da su najbolje, razgovarate sa igračima i vidite šta oni misle. Na kraju oni donose odluke na parketu i moraju da shvate da je staza kojom zajedno idemo najbolja."

Apsolutna sloboda? Ne baš. "Staza kojom se zajedno ide" daleko preciznije zvuči. Tako definisana, ne odstupa od svog sastavnog dela: potpune posvećenosti svom talentu. S njim stiže i šansa. Čuveni Žoc je na tu temu dodao i sledeće, pišući o tome kako se u modernoj košarci mnogo toga promenilo, ali...

„Međutim, jedna stvar nije, a to je da niko nije postao dobar igrač radom samo u timskim treninzima. Individualan rad je veoma važan i nešto na čemu insistiram. Oni igrači koji su posvećeni i koji vole košarku uvek će pronaći vremena za individualni rad. Zato su oni najbolji postali najveći košarkaši."

Odmah u sećanje naviru ne samo Bogdanovo šutiranje preko visoko podignute metle u trening opremi crno-belih.

Ili Nikolino „obrtnje traktorske gume" tokom vrelih somborskih dana (kada smo se nadali da će zaigrati na Evrobasketu, često ne želeći da priznamo da je normalna odluka da se, ponekad, jedno leto žrtvuje zarad deset jeseni zbog kojih ćemo skakati od radosti).

Mada, dođu ti trenuci i pre jesenjih, reprezentativnih dana. Na primer, kada se Bogdanović smeje dok daje trojku s deset metara američkoj selekciji, na parketu slavnog „Stejpls centra" ukrašenog ol-star oznakama. Ili kada se Jokić poigrava sa rivalima, koji ne znaju gde je lopta. O njemu su ovih dana razgovarali novinari koji pomno prate Denver Nagetse Nik Kosmajder i Đina Mizel.

„Ponekad vam se čini kao da ne igra, jer sve kod njega deluje ležerno, a pritom on sve izvede na način na koji niste ni zamišljali da je moguć. I onda, kada preberete po mislima šta je sve dotad, onako 'neprijetan' uradio na utakmici, pogledate statistiku, a recimo treća četvrtina je, i to tek što je počela, e, onda poskočite jer shvatite – još samo tri asistencije i eto tripl-dabla! Meni je fascinantna ta lakoća njegovog košarkaškog postojanja", kaže Mizelova, a njen kolega Kosmajder dodaje:

„Nikola uspori ritam srca kada je na parketu najnapetije i tada sve deluje nestvarno lako. Svaki potez mu je tada jednostavan a pravi. Ima taj mir koji ne znam odakle dolazi, ali njime nas sve osvaja."

Mir se dostiže, on ne dolazi, a poput uspeha, put do njega nije lak. Često je, kao i svaki put do vrha, prepun padova. Jer umeo je Bogdanović da zablista na stotinama mečeva, a da u finalu sa Amerikancima šutne 0/7 sa distance. I onda krene da radi još više na sebi, pa dođe do evroligaške titule, sada i MVP trofeja na Ol-star vikendu. Umeli su sa Nikolom da se poigravaju i njegovi bivši saigrači, poput Nurkića, kada se prošla sezona lomila, a ove Nurkić uzima časove od njega.

Naglašavajući koliko mu je porodica bitna, Jokić je Leu Sepkovicu, frilens novinaru iz Njujorka, rekao i ovo: „Kada završim karijeru, vratiću se u Sombor. Tamo je sve kao u usporenom filmu, ne dešava se mnogo toga, ali sve vam je na raspolaganju. Imate kanal, prirodu, možete da se opustite izvan grada. Volim da sam negde gde mogu da vozim kola, a da mi ne treba navigacija. Kako da vam kažem... Nema mesta kao što je dom."

A dom naše košarke je ova naša mala Srbija, a ipak velika po mnogo čemu, možda najviše po stručnom radu s košarkaškim talentima. Taj rad i dovodi do toga da Bogdanu padne na pamet da Amerikancima ubaci trojku s deset metara, jer zna da može da je pogodi. Taj rad i dovede do toga da Jokić i ne pogleda iza sebe, a tamo uputi loptu, jer baš tu, baš tada, utrčava njegov igrač. To se ne uči. To se dostiže sa mirom i verom da je sve u životu urađeno da bi baš taj potez uspeo. Potez koji, naravno, niko živ nije očekivao. Ali baš takve stvari, posle milion onih drugih, obaveznih, „zanatskih", stvaraju od košarkaškog zanata umetnost. I o toj slobodi Željko Obradović u autorskom tekstu koji smo pomenuli kaže:

„Volim da dam slobodu svojim igračima, a najviše volim kada igrač preuzme inicijativu. Najsrećniji sam čovek kada me igrač iznenadi na terenu. Zato što se uvek trudim da predvidim situacije koje će se dogoditi na terenu, ali kada igrač uradi nešto što će da me iznenadi, ja sam najsrećniji čovek na svetu."

Amerikanci su takođe ovih dana pomalo iznenađeni onim što Srbi rade na NBA parketima. Bili su iznenađeni i kada je Peđa u sedmoj utakmici finala Zapada protiv Lejkersa 2002. dao dve trojke pred kraj četvrtine, a onda pred sam kraj produžetka tako loše šutnuo da su snovi „kraljeva" raspršeni. Da, to je onaj pad koji sportisti veoma dobro poznaju. Ali već sledećeg leta je pobedio na ol-star šutiranju istih tih trojki. Pa sledećeg leta bio u konkurenciji za najboljeg igrača lige.

Put do plafona, do onog vrha o kome je on govorio, upravo ide kroz padove. I kroz one treninge kakvih nigde nema, koje je Kokoškov spominjao, dodajući da se uvek traže momci koji će da stvore nešto ni iz čega, „jer umeju i jer su naučeni - da misle". Ide obavezno i kroz timsku radost, o kojoj Nikola priča kada priča o sebi, ali i kroz porodicu, jer od nje sve počinje. Ide i uz želju da se svakog dana bude najbolja verzija sebe do tada, što svedoči Bogdan. Taj put vodi i po pločama razgovora, koje opisuje Obradović, ali uvek uz slobodu, za koju se valja izboriti, što kaže legendarni Žoc. Dodate u taj recept i mir o kome govori Jokić, a koji smo zaboravili da tražimo i gradimo u ova ludo brza vremena i...

...eto recepta za srpsku košarkašku magiju, tu našu umetnost pod obručima.

Da, sve to zajedno.

„Staza kojom se krećemo zajedno je najbolja", lepo reče Željko Obradović. ●

Ključna stvar je apsolutno praćenje svakog igrača koji potencijalno može da bude interesantan seniorskom timu, počev od svih mlađih selekcija pa do već proverenih igrača. Tokom sezone stručni štab je u stalnom kontaktu sa igračima, što je dokaz da je na širi spisak selekcije Slovenije pozvano 29 igrača još u junu ove godine.

Primarni i sekundarni kontranapad

Od samog nastanka košarke kao sporta, pa sve do današnjih dana postoji opšta težnja svih timova, bez obzira na kvalitet ili nivo takmičenja, da se do postignutih poena stigne za što je moguće kraće vreme i uz brojčanu prednost u odnosu na protivnika. Kontranapad je oduvek bio sama kruna napadačke igre, ono što košarci donosi atraktivnost i privlači podjednako i publiku i potencijalne ulagače. Kao i za većinu ostalih elemenata igre, i za efikasno igranje kontranapada je potrebno imati atletske dovoljno razvijene igrače (ukoliko je reč o seniorskoj košarci). Međutim, bez obzira na sve individualne kvalitete koje neki tim poseduje, pa čak i uz sav karakter orijentisan ka brzom i agresivnom igri, neophodno je grupu od pet igrača na terenu u određenoj meri organizovati i u okviru igranja

kontranapada postaviti izvesna pravila, principe i lične odgovornosti kako bi takva igra bila što produktivnija i doprinela povoljnom rezultatu na kraju utakmice.

U ovom tekstu ćemo napraviti osvrt na određene postulate u igranju kontranapada na kojima insistira Mike D'Antoni, trener ekipe Houston Rockets, koji iza sebe ima višedecenijsko iskustvo rada s ekipama na vrhunskom NBA nivou, a svojevrmeno i u Evropi.

Ključ svake uspešne igre u kontranapadu je dobro trčanje, koje mora uslediti nakon ispravnog pozicioniranja u početnoj fazi kontranapada (npr. otvaranje spoljnih igrača na predviđene pozicije za prijem prvog dodavanja neposredno nakon sticanja poseda). Međutim, ono što je pre svega navedenog neophodno imati jeste ispravan mentalni pristup, odnosno agresivnost i želja da se do

poena stigne što je pre moguće. Takođe, veoma je važno pri svakoj promeni poseda imati koncentraciju na terenu i reagovati shodno uslovima igre. Ovi se uslovi menjaju pri situacijama kontranapada mnogo češće nego pri postavljenoj igri na polovini terena i prema ovom kriterijumu promenljivosti i različitosti, kontranapad i jeste jedan vrlo specifičan segment igre. Agresivnost kod pojedinog igrača u inicijalnoj fazi kontranapada najbolje se ispoljava tako što on na terenu ne razmišlja o tome koji je njegov sledeći korak, već jednostavno (prema istom principu kao i kod izvođenja nekog tehničkog elementa) reaguje prema stečenom taktičkom automatizmu, koji je usvojen na treningu i uz određeni broj ponavljanja. Kao primer, ukoliko se igrač koji je ostvario defanzivni skok premišlja i neodlučan je u „puštanju“ prvog pasa ili ako se igrač koji to dodavanje prima ne otvara dovoljno brzo i pravovremeno, takav kontranapad neće biti ni približno uspešan u odnosu na onaj gde se ovi elementi rade sinhronizovano i brzo. Mi ovakav pristup nazivamo „kreni, odmah“ i on je prvi i osnovni uslov za uspešno igranje kontranapada.

Drugi vrlo bitan činilac je da igrači razumeju način koji treba trčati, jer nije ni svaki način trčanja upotrebljiv shodno određenoj situaciji na terenu. Ovo bi značilo da, čim je naša ekipa ostvarila posed – ili bar izgleda kao da ćemo ga ostvariti – mi krećemo da trčimo punim sprintom. Skakač ili igrač koji prima prvi pas treba veoma brzo da dovede loptu u prednje polje i tu potraži saigrača koji je u izglednoj poziciji da poentira. Takođe, svako trčanje bilo kog igrača mora da bude svrsishodno i ekonomično i tu imamo princip da ne sme doći do bilo kakvog protraćenog kretanja na celom terenu. Ovde je vrlo bitno obratiti pažnju na same osnovne uspešnog kretanja u sprintu, odnosno na primenu ispravnih tehnika trčanja na kojima mi sve vreme insistiramo na treningu, a po mogućstvu i individualno primenjujemo isključivo takvo trčanje na utakmici.

Igranje u brzom ritmu u košarci sa sobom nosi i veliki rizik od gubljenja lopti i to je upravo ono što mnoge trenere i odvraća od implementiranja sistema igre koji se prevashodno zasniva na kontranapadu. Međutim,

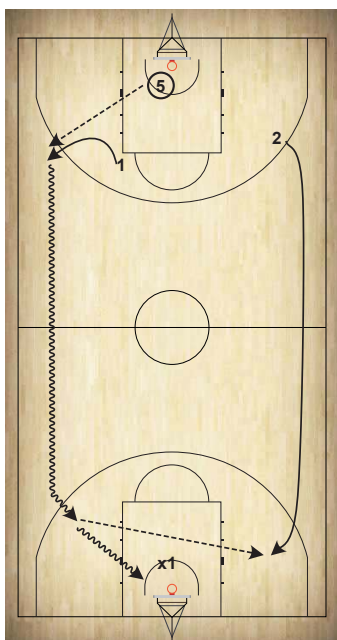
ukoliko se primene određeni principi u kontranapadu i on se učini relativno organizovanim, a opet se igračima da šansa da ispune svoj potpuni atletski i tehničko-taktički potencijal – ovakve izgubljene lopte se mogu sveesti na razumnu meru i na kraju predstavljaju rizik koji se isplati.

Osnovni činioци svakog uspešnog igranja kontranapada su:

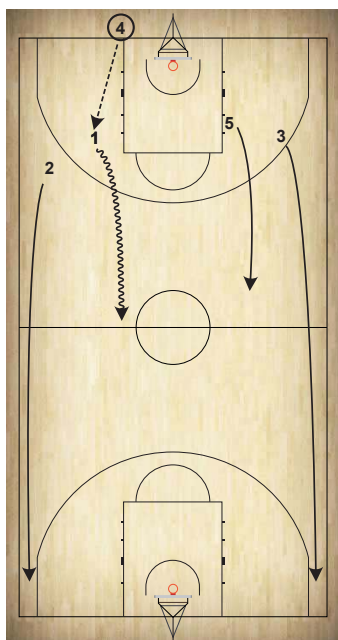
- Igrački kadar i individualne sposobnosti unutar ekipe
- Fizička sprema i atletski nivo igrača
- Odbrana koja prethodi sticanju poseda
- Defanzivni skok i modeliranje načina na koji on doprinosi kontranapadu
- Baratanje loptom u driblingu („ball handling“) igrača koji imaju posed u svakoj od faza kontranapada
- Šutiranje (i, uopšteno, upućivanje lopte na koš sa različitih distanci u finalnoj fazi)

Evo detaljnijeg opisa svake od navedenih komponenti:

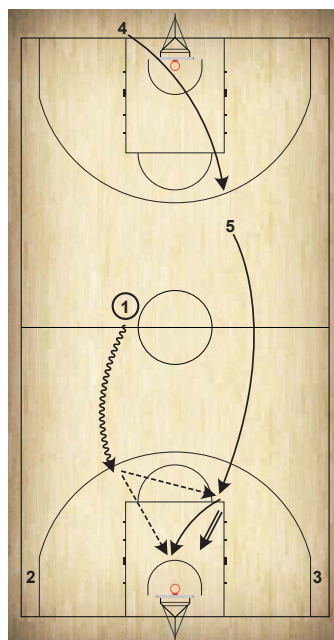
Igrački kadar: Svaki tim bi, po mogućstvu, trebalo da ima dobrog plejmejкера koji je u stanju da ispravno reaguje nakon što prepozna situacije na terenu. Pritom se ovde misli na primenu „čitanja“ tih situacija, ali i izraženi osećaj za ritam utakmice, kao i za to kog bi saigrača trebalo u kom trenutku razigrati (poređenja radi, svi vrhunski kreatori igre vode računa o tome da uključuju u poentiranje svoje saigrača onako kako uslovi utakmice diktiraju, odnosno, s druge strane, plejmejkeri se trude da ne seku dobre poenterske serije nekog od svojih saigrača; kontranapad je, kao brzo napadačko sredstvo, idealan za kontrolu takvih razigravanja). Kreator igre na poziciji plejmejкера u kontranapadu mora biti neko ko je u stanju da vrlo brzo i efektivno upotrebi dribling, odnosno da u vrlo kratkom vremenskom „prozoru“ pronađe otvorenog saigrača. Takvo kretanje igrača s loptom po terenu tera i sve ostale bez lopte da se kreću brzo kako bi bili u stanju da se nadovežu na dobre driblerske i dodavačke sposobnosti saigrača koji kreira kontranapad u početnoj fazi.

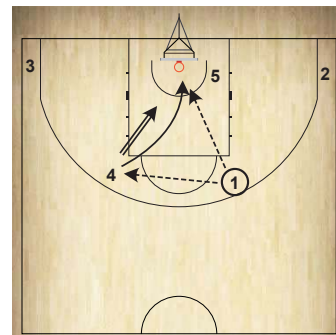
DIJAGRAM 01

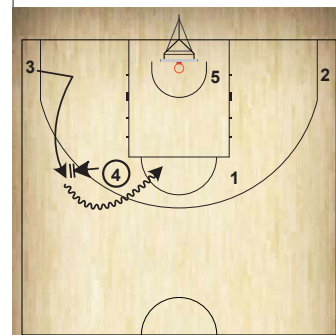
DIJAGRAM 02

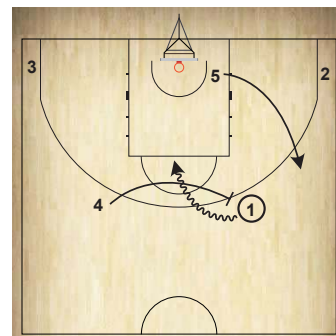
DIJAGRAM 03

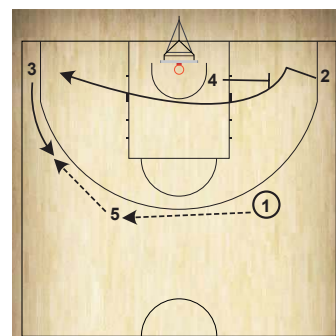
DIJAGRAM 04

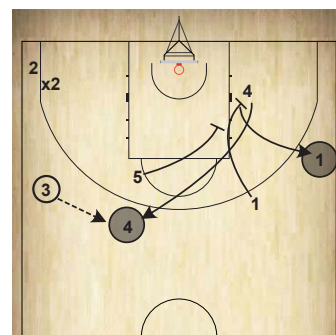
DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 08

Nivo fizičke spreme i individualne atletske sposobnosti: S obzirom na energetske potrošnje pri igri u punom ritmu (s anapadačkog aspekta), jasno je da svi igrači u timu moraju biti u vrhskoj kondiciji. Štaviše, mi imamo cilj da specifičnim sistemom kondicionog treninga, u sprezi sa tehničko-taktičkom pripremom na samom terenu, naše igrače osposobimo da budu u stanju da igraju kontranapad tokom čitavog trajanja utakmice. Sledeći staro pravilo da svaka ekipa igra onako i samo onako kako trenira, naš trening obiluje vežbama u visokom ritmu i to važi ne samo za vežbe kontranapada već se sve što se radi - radi u punoj brzini i koncentraciji, upravo na onaj način kome težimo kada bilo koji napadački segment izvodimo na samoj utakmici.

Individualna i timska odbrana: Onakav pristup, brz i agresivan, koji imamo kada je reč o napadačkom segmentu i igranju kontranapada, želimo da implementiramo i u zadnjem polju dok protivnička ekipa ima posed lopte. Naime, svaka ekipa koja želi da igra kontranapad mora najpre da u odbrani uspostavi inicijativu i preuzme sve korake kako bi protivnika naterala na grešku (u najpovoljnijem slučaju) ili pak na iznudeni ili otežani šut nakon čijeg je promašaja lakše razviti kontranapad. Takođe, agresivna odbrana koja se tokom većeg dela utakmice primenjuje (uz kontranapad koji bi trebalo da sledi iz takve odbrane, protivničku ekipu stavlja u podređeni položaj izlažući je ogromnom fizičkom i mentalnom stresu.

Defanzivni skok: Ispravno zagrađivanje sopstvenoga koša nakon protivničkog promašaja je prvi i osnovni preduslov da bi se stekao posed lopte, nakon koga treba da usledi kontranapad. Poput momenta volje, na kome se insistira pri izvođenju kontre, u istoj meri je bitno najpre mnogo želeti da se ostvari skok u odbrani, a potom i tehničko-taktički ispravno i zagradi svoga igrača iz protivničke ekipe. Pozitivna fizička i mentalna tenzija koju želimo da stvorimo u trenutku dok lopta nakon šuta putuje ka košu i dok se vrši zagrađivanje, vrlo se pozitivno reflektuje u svim fazama kontranapada, a naročito u primarnoj, gde bi trebalo i ostvariti najveću prednost koja se dalje prenosi i uvećava u završnoj fazi. Takođe, u modernoj košarci na svim vrhunskim nivoima, svedoci smo da se sve više ekipa opredeljuje za određene modele kolektivnog skoka u odbrani (gde svaki igrač ima jasno definisane zadatke, ponekad ne nužno vezane samo za napadača koga direktno čuva), a takav način timskog ostvarivanja defanzivnog skoka se upravo nadovezuje na efikasno otvaranje i trčanje kontranapada.

Baratanje loptom i osvajanje terena driblingom: Naš koncept kontranapada ne iziskuje samo jednog ili dva igrača u postavi na terenu koji su u stanju da dobro driblingom kontrolišu loptu već za takve tehničke elemente moraju da budu osposobljeni svi igrači našeg tima, shodno situacijama na kom delu terena očekujemo da će loptu primiti. Recimo, moderna košarka zahteva čak i od visokih igrača da budu u stanju da u punoj brzini prime loptu i uspostave dribling u finalnoj fazi kontranapada, odnosno da prodorom ostvare lake pene uz prethodno materijalizovanu brojčanu prednost u kontranapadu. Naravno, efikasna upotreba driblinga u igri u punom ritmu podrazumeva i da igrač nikako ne preteruje sa brojem driblinga koje će koristiti, već da se pravovremeno oslobađa lopte onako kako konkretna situacija na terenu zahteva.

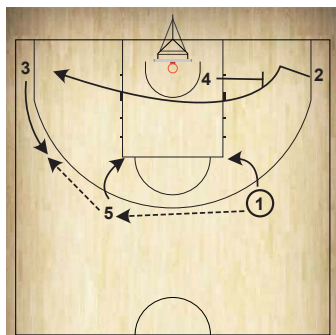
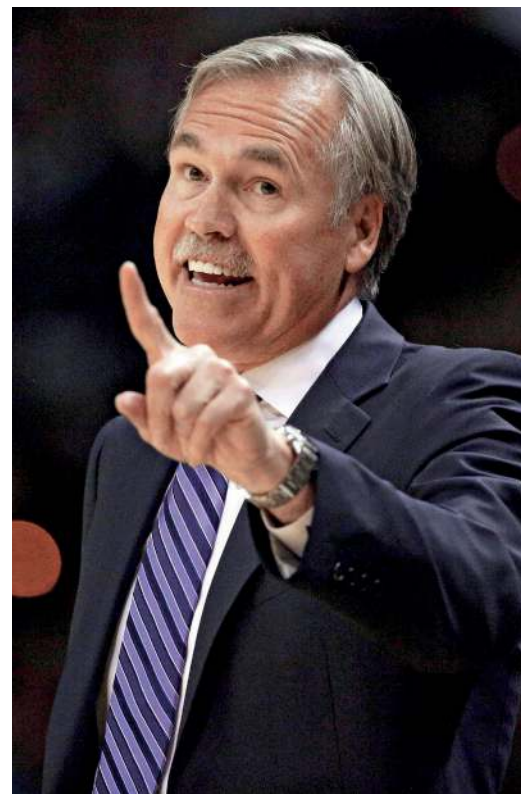
Upućivanje šuteva ka košu: Naši igrači imaju sva prava da šutnu ukoliko su sami i prethodno ostvare prednost u kontranapadu. Naravno, kao i u svim ostalim napadačkim segmentima igre, insistiramo na dobroj selekciji šuta, ali i ohrabrujemo igrače da upute šut ako se nađu u povoljnoj situaciji. Ono što je autentično za naš kontranapad jeste dosta širine u igri, jer želimo da brzo ostvarimo prednost na perimetru i uputimo šut sa distance. Na ovaj način, pored laganih polaganja, našem kontranapadu dajemo i dimenziju širine, što za odbranu predstavlja dodatno opterećenje. Pri selekciji šuteva s perimetra, oslanjamo se na individualne sposobnosti naših igrača da prepoznaju ispravnu prednost i sa dosta samopouzdanja uđu u šut.

PRIMARNI KONTRANAPAD

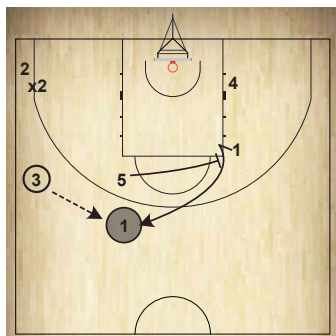
Ovakav vid kontranapada je najlakše prepoznati i definisati prema kriterijumu prve 3 sekunde nakon sticanja poseda lopte. Upravo je to trenutak kada je odbrana najranjivija. U svakom slučaju, i ovde se držimo principa da lopta u prednje polje (i još važnije - u zonu šuta) mora stići što je pre moguće, ne dozvoljavajući odbrani da se konsoliduje i rasporedi igrače prema direktnim odgovornostima za čuvanje.

Kontranapad pokušavamo da ostvarimo u sledećim situacijama:

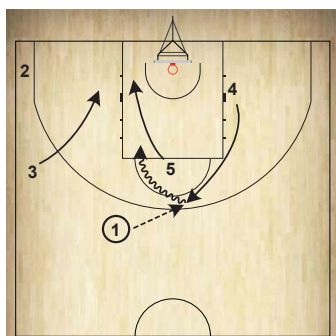
- Nakon defanzivnog skoka koji sledi nakon promašenog šuta iz igre ili posle slobodnih bacanja
- U situacijama uvođenja lopte u igru van granica terena, bez obzira na to da li ono sledi nakon primljenog koša ili prekršaja nekog od pravila
- Nakon ukradene lopte ili pak izgubljene od napada lako je uvek dobro u ekipi imati igrača koji je u stanju da sam od početka do kraja realizuje kontranapad, retke su situacije gde će takav igrač više puta na utakmici imati takvu priliku, te stoga kontranapad ipak smatramo timskom igrom koja u najvećem broju slučajeva uključuje naša 2 ili 3 igrača, a neretko i svu petoricu na terenu.

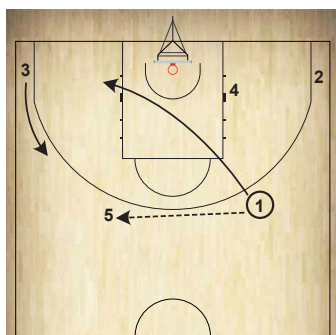
DIJAGRAM 09

DIJAGRAM 10

DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

● Kontranapad u situacijama 2:1

Kad god trčimo kontranapad koji se odvija prema ovakvom scenariju, ključni faktor je (uostalom, kao i za sve ostale varijante kontranapada ili pak napadačke segmente) držati dobro rastojanje u odnosu na saigrača, odnosno imati ispravan spejsing. Vrlo je važno imati dobar raspored u prostoru jer se tako onemogućava odbrani da jedan igrač pokrije više napadača, odnosno napad mora biti u stanju da materijalizuje sve hendikepe u kojima se odbrana nalazi. (Dijagram 1)

Realizacija kontranapada 2:1 – zadnje polje

- Nakon ostvarenog defanzivnog skoka, igrač na poz. 1 se otvara za prijem prvog dodavanja i čim dobije loptu, u punom sprintu driblingom osvaja teren;

- Igrač na poz. 2 takođe punim trkom osvaja prostor po boku suprotno od lopte

Realizacija kontranapada 2:1 – prednje polje

- Igrač sa loptom se zaustavlja (pritom na prekidajućem driblingu) u produžetku linije slobodnih bacanja i na taj način tera odbranu da izađe i pokrije ga

- Igrač suprotno od lopte pravi oštro utrčavanje sa 450, i dobija loptu za lagano polaganje

● Kontranapad u situacijama sa više igrača:

Inicijalna faza kontranapada – zadnje polje

- Posle primljenog koša, igrač na poz. 4 uvodi loptu do 1, dok 2, 3 i 5 punim sprintom trče po zadatim koridorima;

Inicijalna faza kontranapada – prednje polje

- Igrači na poz. 2 i 3 imaju zadatak da svojim kretanjem popune korner na svojoj strani, jer za ovakav tip kontranapada je vrlo bitno ostvariti ispravan spejsing na terenu (Dijagram 3).

Finalna faza kontranapada – zadnje polje

- Uvodilac lopte, igrač na poz. 4, popunjava prvo-bitnu liniju kretanja drugog visokog O5 i u ovoj situaciji predstavlja drugog trailera koji će se poslednji uključiti u realizaciju kontranapada

Finalna faza kontranapada – prednje polje

- Igrač O5 ima dve opcije: da se zaustavi neposredno blizu „lakta“ i odatle uputi šut nakon prijema (ili da igra prodorom ka košu), a kao drugu mogućnost ima utrčavanje ka košu i prijem za polaganje (Dijagram 4).

Finalna faza kontranapada – prednje polje

- Igrač O4 ima kao drugi trailer ima iste opcije kao i njegov prethodnik na mestu visokog igrača (Dijagram 5).

Finalna faza kontranapada – kontinuitet

- Ukoliko nije ostvarena dovoljno osetna prednost da bi se realizovao kontranapad, drugi trailer na poz. 4 ima opciju da odigra ili dodavanjem ili uručanjem (kao ovde) sa spoljnim igračem na svojoj strani, te da se na taj način dođe do rane Pn'R igre kao opcija kontinuiteta iz primarnog kontranapada O5 (Dijagram 6).

Finalna faza kontranapada – kontinuitet

- Ako 4 iz bilo kog razloga nije mogao da primi loptu u dolasku od 1, on ima opciju da dođe do lopte i postavi blokadu, odakle se dobija kontinuitet kroz Pn'R igru sa igračem koji je driblingom i započeo kontranapad

SEKUNDARNI KONTRANAPAD

Iako naši visoki igrači u nekom trenutku imaju zadatak i obavezu da traže igru 1:1 leđima u blizini koša, ipak ne želimo da se oni na tim pozicijama previše zadržavaju tražeći prijem, najviše do 2-3 sekunde. Naš je koncept da odbranu koja je ionako već u hendikepu opteretimo ne-

kim drugim, bržim napadačkim opcijama. S obzirom na to da je „post up“ specifična igra i iziskuje izvesnu pripremu i traži vreme za realizaciju, ona nije naše primarno oružje u kontranapadu, jer odbrani, koja je u NBA i inače na vrhunskom nivou, dozvoljava da se konsoliduje, te na taj način mi gubimo svaku prethodno stečenu prednost.

Ovo su neke od opcija koje koristimo u sekundarnom kontranapadu:

● Opcija 1 - za O4:

Opcija 1 – prenos i blokada

- U ovoj situaciji je O4 prvi, a O5 drugi trailer, i lopta se od 1 prenosi ka 5, dalje od 5 ka 3;

- 4 u trenutku prijema petice ide da postavi blokadu za 2, koji kreće iz suprotnog čoška, i nakon iskorišćene blokade popunjava korner iz koga ja 3 krenuo da se podiže – odatle ima izgledne šanse da iz izolacije kreira povoljnu priliku (Dijagram 7).

Opcija 1 – uzast. blokada

- Ako nije moguće preneti loptu od 3 ka 2 u korneru, postavlja se uzastopna blokada za 4 od strane najpre 1 pa potom i 5

- 4 prima loptu na vrhu, dok se 1 nakon blokade koju je dao otvara visoko i u širinu (Dijagram 8).

● OPCIJA 2 - ZA O1:

Opcija 2 – prenos i blokada

- Ulazak u ovu opciju je identičan kao i za prethodnu, s tim što je sada O1 onaj za koga se igra (Dijagram 9).

Opcija 2 – donja blokada za 1

- O1 prima blokadu od 5 i otvara se na vrh, odakle pokušava da šutem ili obilaskom kazni svoga direktnog čuvara koji kasni (Dijagram 10).

Opcija 2 – otvaranje 4 na vrh

- O5 se odmah nakon date blokade za 1 otvara u dubinu i traži loptu na istoj strani za igru 1:1 leđima;

- O3 u trenutku prijema O1 ide u utrčavanje ka košu

- O4 se penje na vrh kapice, odakle pokušava da materijalizuje prednost nastalu snažnim istrčavanjem od koša (Dijagram 11).

● OPCIJA 3 - ZA O1 NAKON LEĐNE BLOKADE:

Opcija 3 – Prenos („swing“) sa 1 na 5

- 1 prosleđuje loptu do 5 koji je u ovoj situaciji drugi dotrčavajući visoki

- O3 se podiže iz kornera ka lopti (Dijagram 12).

Opcija 3 – Blokada od 1 za 3

- 1 daje leđnu blokadu za 3 i odmah nakon toga se otvara visoko za prijem od 5; ukoliko je odbr. X1 jako pomagao svom saigraču X3 na leđnoj blokadi, O1 to mora da „iščita“ i pokuša odmah da kazni takvu pomoć svog direktnog čuvara

- 3 ima opciju da materijalizuje prednost iz blokade lakim polaganjem ukoliko odmah primi loptu od 5 ili da pak traži igru leđima na niskom postu (Dijagram 13).

Opcija 3 – P'n'R O1/O5 na strani

- Uz ispravne tajminge svih prethodnih kretanja i blokada, vrlo efikasno sredstvo za kontinuitet u ovoj situaciji je igra 2:2 na strani od napadača 5 i 1

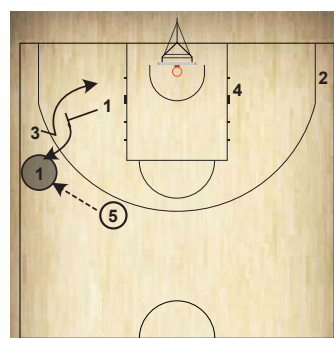
- Sva ostala 3 igrača koja nisu deo P'n'R-a se kreću prema našim principima igre bez lopte unutar igre 2:2 ili pak vrše određena čitanja i tako se adaptiraju na reakcije odbrane od pika (Dijagram 14). ●

Privedio: A. Virijević, viši košarkaški trener

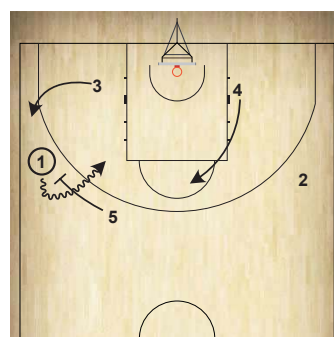

PREDAVAČ(I)

Najavljujući BCB-2005, naš gost, trener godine u NBA – Majk D'Antoni, spravom se našao na naslovnoj strani junsko magazina TRENER. (Br.34). Svi oni koji su imali zadovoljstvo da slušaju ovog uglednog trenera, bili su oduševljeni onim što su mogli da čuju i vide na ovom predavanjima. Podsetimo, mada je to više ya našu rubriku VREMEPLOV, društvo D Antoniju su pravili te godine na BCB: aktuelni svetski prvak – Svetislav Pešić i olimpijski šampion Ruben Manjano.

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

Kao da ničeg pre nije bilo

Mnogo je vremena do Evropskog prvenstva košarkašica kome će Srbija od 27. juna do 7. jula sledeće godine biti domaćin. I - ženska reprezentacija Srbije iskoristiće maksimalno svaki dan. Jer to što je dogodine čeka je nešto najveće što se našoj ženskoj košarci dogodilo. I naše dame ne žele da iznevere.

Marina Maljković se početkom godine vratila za kormilo tima, mesec dana kasnije prvi put je okupila kandidatkinje za nacionalni tim - mlađe su obavile šest treninga, standardne reprezentativke samo prošle testiranja. Njima je u sred sezone odmor ipak bio potrebniji. Tokom godine će se okupljati kada god se za to ukaže prilika. Za leto je planirana desetodnevna turneja po Kini, gde će odigrati nekoliko utakmica.

Sve sa jasnim ciljem - da Srbija što spremnija dočeka Evropsko prvenstvo.

I - kako se, posle godinu dana, oseća opet u „uniformi“ Srbije, pitali smo Maljkovićevu. Da li se ovaj prvi trening razlikovao od onog sa početka 2011, kada je prvi put preuzela kormilo reprezentacije?

- Potpuno je isto kao i 2011 - kaže Marina.

Jer...

- Ovo zaista jeste potpuno novi početak, nečeg potpuno novog. Sve ono što je bilo pre, uopšte nemam ispred svojih očiju. Ne osećam se kao neko ko je bio prvak Evrope 2015, ili osvojio bronzu u Riju. Osećam se isto kao što sam se osećala pre sedam godina.

Razlika ipak postoji. Tiče se startne pozicije reprezentacije Srbije.

- Te 2011. smo bili potpuni anonimusi, niko nas nije ni doživljavao ozbiljno. Sada vrlo dobro znamo šta nas očekuje - dodala je Maljkovićeva.

A to je:

- Duplo veći posao nego 2011, s obzirom na to koliko

Ovo zaista jeste potpuno novi početak, nečeg potpuno novog. Sve ono što je bilo pre, uopšte nemam ispred svojih očiju. Ne osećam se kao neko ko je bio prvak Evrope 2015, ili osvojio bronzu u Riju. Osećam se isto kao što sam se osećala pre sedam godina.

DOMAĆA LIGA – PROBLEM REPREZENTACIJE

Za razliku od svih ranijih godina, kada su naše devojke na pripreme dolazile bez rešenih klupskih angažmana, sa vrlo malo njih u najvišem rangu, ove sezone je skoro ceo tim igrao Evroligu.

Maljkovićeva je predvodila tim u Evroligi. Njih šest je u plej-ofu.

Selektorka je na to uzvratila rečima:

- Svakako da postoji napredak, te devojke su kroz uspehe reprezentacije, bez da umanjujem sve što su pre toga ostvarile, napravile respektabilna imena u svetu ženske košarke. Svi smo! Došlo je i do dobrih angažmana, pa sada imamo bolju situaciju.

Ali...

- Nije to još po mom ukusu. Ima tu raznih stvari za analizu. Nije sve savršeno. Ključna stvar je što svi naši najveći protivnici imaju jake domaće lige. Dok god i mi ne budemo to imali, imaćemo ogroman hendikep u odnosu na Španiju, Francusku, Tursku, Rusiju...

Dodala je...

- Žalim što rezultati koje smo pravili nisu učinili da zemlja Srbija ima jaku žensku ligu. I to je direktan problem ženske reprezentacije Srbije. To ne podrazumeva samo jačinu takmičenja, već i da su one sve na okupu, da mogu da se pozovu na dan-dva, da selektor može da iz obilazi svaki dan... Mnogo je stvari koje čine tu priču.

smo poznati svima i koliko smo zanimljivi svima i kako će se svi spremati za nas.

Selektorka je objasnila i šta je ideja mini priprema koje je obavila u februaru, a koje će periodično tokom godine biti organizovane.

- U novom ciklusu se pojavljuju nova lica. Uvek sam se trudila da sve devojke dobiju šansu.

Ovakav sistem rada je zbog činjenice da naše devojke nemaju takmičarske obaveze do Evropskog prvenstva.

- Koliko god da nam nedostaje Svetsko prvenstvo, ne mogu da razmišljam o nečemu čega nema, već kako da najbolje iskoristim vreme koje imam. Radujem se što ću imati vremena za rad, jer nam je on preko potreban za svaki novi početak.

Na prvom okupljanju u „Vizuri“ bilo je poznatih lica, devojaka koje su bile u sistemu reprezentacije, ali i dosta novih.

- Biće ih još - dodala je Maljkovićeva.

To je dobra strana toga što Srbija „odmara“ do Evropskog prvenstva.

- Biće prilika da se češće okupljamo, a imaćemo i punude za razne prijateljske utakmice. Kad god osetimo potrebu i vreme nam dozvoli, moći ćemo da napravimo neki mikro ciklus od sedam dana rada, sa dve dobre utakmice. Imamo i to okupljanje u junu, kada idemo na turnir u Kinu. Stvarno bih volela da mi ove devojke „naprave problem“ i da razmišljam kada ću ponovo napraviti novih pet ili sedam dana.

Jer cilj koji je pred našom reprezentacijom je ogroman.

- Evropsko prvenstvo u Beogradu. Nešto najveće i najvažnije kada je ženska reprezentacija Srbije u pitanju. ●

Biljana Kostreš

BEZ SARE, POVRATAK PEJDŽ

U odnosu na ranije godine, na prvim pripremama u novom ciklusu nije bilo Sare Krnjić, ali se u tim vratila Denijel Pejđž, koja je prošlo Evropsko prvenstvo preskočila zbog povrede kolena.

- Pejđž se vratila na teren. Sezonu je počela u Kajzeriju, u Turskoj, sada je u Šopronu. Logično je što sam pozvala Pejđž, jer ponovo igra. Nemam dilemu da li ona zaslužuje mesto u timu, na kraju krajeva, ja sam je dovela ovde. Ali, za nju važi isto kao i za sve ostale. Ne bih izdvojila nijednu, zbog tog ogromnog prostora do Evropskog prvenstva. Svašta će se desiti, daj bože, pozitivno za nas. Da nećemo imati neke veće probleme. Mnogo je vremena, kraj ove, pa cela sledeća sezona. Mnogo mi imamo znakova pitanja.

Željko Obradović, nosilac najvišeg priznanja UKTS, nagrade za životno delo „Slobodan Piva Ivković“

Legenda, napismeno

Naš proslavljeni stručnjak dobio je priznanje španskog košarkaškog mesečnika „Higantes del basket“ – postao je „Legendarni velikan“

Za mnoge se, obično s pravom, kaže da su u legende u profesiji ili poslu kojim su se bavili. Taj status sticao se oduvek radom, rezultatima, titulama, tragom koji se ostavlja, uticajem koji se ostvaruje, savetima koji se slušaju, ugledom koji se poštuje. Ništa nije sporno, ali retko ko od legendi ima i „napismeno“ da je stekao tu „titulu“. Jedan od njih je naš proslavljeni trener Željko Obradović.

Španski košarkaški mesečnik „Higantes del basket“ (Giganti košarke) ima odavno svoje godišnje premije, od kojih jedna nosi naziv „Legendarni gigant“. Na jubilarnoj, 30. dodeli nagrada, njen dobitnik je postao Obradović, a cela spektakularna priredba, koja se obično održava u Madridu, bila je prebačena u Valensiju i tempirana za utakmicu Valensija–Fenerbahče u okviru Evrolige kako bi laureat mogao da prisustvuje. U februarskom broju lista objavljena je opširna foto-reportaža sa događaja koji je okupio celu košarkašku Španiju, a na naslovnoj strani je, u gro planu, lice Željka Obradovića. David Sardinero, glavni urednik revije, koji je za Trener ljubazno poslao nekoliko strana iz februarskog broja, podseća u svom uvodniku da je Obradović prvi trener koji je dobio naslovnu stranu otkad je magazin 2012. prešao s nedeljnog na mesečno izlaženje.

Posle devet titula prvaka Evrope, dva trofeja u Kupu Saporta i bezbroj nacionalnih trofeja u Srbiji, Španiji, Italiji, Grčkoj i Turskoj, Željko Obradović je, nesporno, legenda košarke, a sad to ima i „napismeno“. Sve što je rekao španskim kolegama u

intervjuu na 10 strana rekao je, uglavnom, mnogo puta i meni, ali ono što govori uvek je sveže, autentično, direktno, s jasnom porukom.

– Trener svakog dana ima mogućnost da nešto nauči. I ako to ne radi, mrtav je – kaže Obradović.

Sećam se da mi je kao svoj najveći strah, ako ta reč uopšte postoji u njegovom rečniku, naveo svoju prvu trenersku godinu 1991/92, kada je iz igračkih patika uskočio u trenersko odelo.

– Mučilo me je šta ću reći igraču ako me pita nešto, a ja nemam odgovor. Od prvog dana sam imao jasan cilj da trener uvek mora da ima odgovor i da on, odgovor, mora da bude ubedljiv, argumentovan, dobro obrazložen. Učio sam svakodnevno, od profesora Ace Nikolića do igrača od kojih mnogo može da se nauči – pričao mi je Obradović.

Španskim kolegama je pojasnio da je ključ dugog opstanka, i uspeha, u poslu kojim se bavi strast, pasija, želja da bude (još) bolji.

– Moj život je to što radim – ja sam trener. Znao

sam da ću biti trener još dok sam bio igrač, beležio sam posle treninga detalje koje smo vežbali. Moj život je košarka, ležem i ustajem sa mislima o košaci. Šta ćemo raditi danas na treningu, kad ćemo analizirati narednog rivala, kad putujemo... Nisam u košarci samo kad spavam, a ni za tad nisam siguran...

Jednom sam pokušao da iz njega izvučem „idealni“ tim od 12 igrača iz svih ekipa koje je trenirao. Počeo je i odustao jer je nemoguće sastaviti tim od samo 12 asova kad ih je trenirao bar tri puta toliko. Letimičan pregled: Đorđević i Danilović u Partizanu, Viljakampa, Korni Tompson, braća Đofresa u Huventudu, Sabonis, Arlaukas u Realu, Rebrača, Pitis u Benetonu, Bodiroga, Rodžers, Alvertis, Dijamantidis, Spanulis, Jasikevičius, Batist, Peković u Panatinaikosu, Bogdanović, Veseli, Datome, Judo, Slukas u Feneru... I niko od njih nikada nije rekao lošu reč za Obradovića iako ih je on ponekad „maltretirao“. Znaju da je to bilo za njihovo dobro, u korist tima.

A davne 1991. skovano je jedno prijateljstvo

Priznanje za Miodraga Mikija Vukovića

Valensija ne zaboravlja

Kad je sredinom januara u novoizgrađenom sportskom centru „Alkverija“, na svečanosti povodom dodele godišnjih nagrada španskog magazina „Higantes del basket“, pročitano ime Miodraga Vukovića, nekoliko hiljada prisutnih ustalo je i dugim aplauzom pozdravilo legendarnog trenera. Važni su on i njegov doprinos, ali podjednako je važno reći nešto i o mestu gde se sve ovo događalo. Novi sportski centar, kojim se diči Valensija, sagrađen je za samo 18 meseci, a u njega je uloženo 18 miliona evra. Ima 13 košarkaških sala u kojima će trenirati svi uzrasti domaćeg kluba. Jedna od tih sala ubuduće će se zvati „Miodrag Vuković“ i to

je bio razlog da se svi u dvorani po ko zna koji put poklone našem čuvenom treneru. Zadužio je Valensiju, grad u kome živi svoje penzionerske dane, i Valensija mu se odužuje.

Popularni Miki stigao je u Španiju 1990. Pre toga je kao selektor ženske reprezentacije Jugoslavije osvojio srebro na Svetskom prvenstvu u Maleziji i sa ekipom Jedinstva iz Tuzle triput osvajao titule državnog prvaka i jednom trijumfovao u Kupu šampionki. U Valensiji je preuzeo tim Dorna, a iz Tuzle je doveo tada najbolju košarkašicu Evrope Raziju Mujanović. Njoj je pridodao Ruskinju Nataliju Zaslusku i stvorio tandem visokih igračica kakav niko u Evropi nije imao. Ubrzo su stigli rezultati.

U sezoni 1991/92. Dorna je nanizala 24 pobeđe u domaćem prvenstvu, 16 u Kupu evropskih šampionki i tri u španskom Kupu kraljice. Bez ijednog poraza! Nepobedena cele sezone, ekipa je došla u Bari na fajnal-for turnir, gde se odlučivalo ko će poneti titulu prvaka kontinenta. Mikijev tim

je u polufinalu pobedio italijanski Sosijete Gimnastika, a u finalu Dinamo iz Kijeva. Naredne godine trio Vuković–Mujanović–Zasluska ponovo dominira i osvaja još jednu titulu najboljeg u Evropi, a Miki se našao pred novim izazovom. Pošto je osvojio sve što se moglo u ženskoj košarci, rešio je da se oproba u muškoj. Preuzeo je treniranje ekipe Pamese iz Valensije.

Od drugoligaške Pamese uspeo je da za samo godinu dana stvori tim koji se na velika vrata vratio u ACB ligu i odmah osvojio Kup kralja. Godinu dana kasnije doveo ih je do finala Saporta kupa, kao i do još jednog finala Kupa kralja u Španiji. Trenersku karijeru okončao je 2000. i od tada živi na relaciji rodno Kraljevo (tačnije, selo Miločaj) – Valensija.

Iako pripada „staroj jugoslovenskoj trenerskoj školi“, on je uneo brojne inovacije u košarku, po čemu će se pamti. Kako sam kaže, uspešnost ženske košarke umnogome zavisi od načina rada i pristupa trenera koji radi s devojkama.

koje traje. Partizan je bio primoran da kao domaćin igra u Fuenlabradi, koja je imala novu košarkšu dvoranu, ali ne i ozbiljan košarkaški tim. Hose Kintana, danas predsednik Fuenlabrade, predao je Obradoviću poklon u znak dugogodišnjeg prijateljstva.

Pokazuje veliku sposobnost prilagođavanja. Retko, gotovo nikad ne „kuka“ zbog kalendara, broja utakmica, putovanja...

- Tako je za sve. Osim toga, šta imam od kućnjave? Treba se navići na uslove, prilagoditi... Manje se trenira, više putuje, ali igrači više vole utakmice nego treninge. Mi treneri preferiramo trening jer se na njima uspostavlja baza za ono što će se primeniti na utakmici.

Jedno zanimljivo pitanje, koje mu ja nikada nisam postavio, bilo je da li trener za vreme utakmice može da „uživa u igri nekog rivala“. Povod je bio Luka Dončić i njegova dostignuća, skoro tripl-dabl u meču u Istanbulu.

- Ne, nemam vremena da budem gledalac koji uživa u basketu, alu Luku pratim i pričam s njim kad god se sretnemo. Nije normalno da jedan mladić od 18 godina igra onako kako on to čini. Kad ga čovek vidi, pomislio bi da je iza njega 10 sezona. Dražen Petrović je u njegovim godinama igrao Kup Koraća, Luka je već treću sezonu u Evroligi, i to sa veoma zapaženom ulogom.

Nije propustio da pomene i Bogdanovića:

- Pričam s njim svaka dva-tri dana. On je za mene najbolji igrač Sakramenta. On igra košarku, preuzima odgovornost, ima poseban „gen“ za košarku. Na kraju prošle sezone rekao sam mu da ću ga podržati u svakoj odluci. Dobro je uradio što je otišao u NBA, izabrao je pravi momenat. Jedino što sam od njega tražio jeste da, kad bude igrao Ol-star, svom starom treneru obezbedi jednu ulaznicu...

Za razliku od mnogih trenera koji ne vole zvezde u svom timu, Obradović ih rado dovodi i veruje da je bolje ako ih je više:

- Ne razumem kad neko kaže da bi doveo nekog dobrog igrača, ali na njegovoj poziciji već ima

drugog dobrog. Ma daj meni svakog dobrog košarkaša, naći ću mesto svima.

Na istu temu, s druge strane:

- Košarka je relativno jednostavna igra, svako može da prepozna talenat ili dobrog igrača, ali mene interesuje ličnost, mogućnost adaptacije na kolektiv.

Nije veliki fan NBA, ali priznaje da kopira ponešto što može:

- Pre svega kretanje bez lopte. To je nešto u čemu su NBA igrači nepravilni. Druga stvar na kojoj insistiram je individualni rad, svaki igrač može da napreduje, ma koliko dobar bio.

Veliki je pobornik Evrolige:

- Treba da bude naša NBA i najbolji klubovi treba, uglavnom, da igraju Evroligu sa povratkom u domaće takmičenje mesec-dva dana, za plej-of. Evroliga je budućnost evropske klupske košarke, mislim da treba uvesti sistem ispadanja i ulaska...

Kaže da voli roster sa 15 igrača jer je sezona duga, uvek treba računati s povredama. Ko će koliko igrati, kaže, ne odlučuje trener:

- To zavisi od igrača. Stvar je prosta. Ko igra dobro, igraće više. Ne deklarise se kao jugonostalgičar, ali s ponosom kaže da ima prijatelje širom bivše države:

-To što se desilo u bivšoj Jugoslaviji bila je velika sramota, pre svega političara. Ja i dalje imam iste prijatelje širom bivše zajedničke države i ponosan sam zbog toga.

Za kraj ove (ne)poznate priče o Željku Obradoviću njegova poruka pred „Final Four“ 1995. u Saragosi:

-Ne prihvatam Kubertenovu devizu da je važno učestvovati. Treba pobediti.

I aktuelni dodatak:

-Razumem i prihvatam da se ne može pobediti uvek, ali moraš da pokušaš. Bez ambicije ne stižeš nigde, poruka „Legendarnog giganta“, Željka Obradovića. ●

Vladimir Stanković

Indija

Opačić prvak za 2018.

Našim trenerima koji su ove sezone postigli velike uspehe pridružio se i Milan Opačić. On je sa reprezentacijom države Tamil Nadu osvojio 68. nacionalno prvenstvo Indije, a ovoj ekipi doneo desetu titulu šampiona.

Indija je druga najmnogoljudnija zemlja sveta, ali košarka je još daleko od nivoa kojem streme.

Međutim, ekonomski potencijal ove zemlje svakako je garancija da će, uz angažovanje trenera iz inostranstva, u bliskoj budućnosti Indija zauzeti značajno mesto na košarkaškoj mapi sveta. Ovim uspehom, Opačić je, pored ostalih naših trenera koji ovde rade na razvoju košarke, širom otvorio vrata i doprineo ugledu naših trenera.

Na završnom turniru za 2018. godinu učestvovala su 32 reprezentacije svih država Indije, kao i reprezentacije njihove vojske i železnice. ●

M. P. P.

- Njima treba pričati na malo drugačiji način nego muškarcima - kaže Miodrag Vuković. - Malo ih drugačije saslušati, a samim tim i drugačije trenirati. Sam trening ima funkcionalnost samo ako ima poboljšanja kako psihofizičkih svojstava tako i tehničko-taktičkih kvaliteta u spoju s mentalnim opterećenjima. Razvoj empatije u radu s devojkama ima posebnu svrishodnost u trenažnom procesu. Devojke na sve to drugačije gledaju od muškaraca, posebno u mlađim kategorijama.

Tako je radio u Tuzli sa Razom Mujanović i ostalim devojkama, tako i u Valensiji sa legendarnom španskom košarkašicom Amajom Valdemoro. I ona je bila na svečanosti na kojoj je teren poneo Mikijevo ime i zahvalila je svom treneru:

- Igrala sam ovde sedam godina, došla sam sa 15 i postala igračica što najviše dugujem jednom čoveku, mom treneru Miodragu Vukoviću, kome ću večno biti zahvalna - rekla je Amaja.

- Ona je došla kao petnaestogodišnja devoj-

čica i odmah sam uočio njen talenat - pričao je Vuković novinarima u Valensiji. - Ubrzo po dolasku umrla joj je majka i ja sam je prihvatio kao ćerku, kao člana moje porodice. Kad je kasnije oduzela u druge klubove, uvek me je zvala da se posavetuje.

Teško je poverovati da je ova hodajuća trenerska legenda po struci - rudarski inženjer. Sada su mu 73 godine, krepak je, vitalan i dobrog zdravlja. Za 28 godina, a samo toliko je trajala njegova trenerska karijera, osvojio je srebro s reprezentacijom Jugoslavije u Kuala Lumpuru i bronzu na Univerzijadi u Kobeu, pet puta je bio prvak Španije, četiri puta pobednik kupa u toj zemlji, tri puta prvak Jugoslavije, tri puta pobednik Kupa evropskih šampionki, pobednik Kupa Jugoslavije, pobednik Svetskog klupskog prvenstva, dva puta finalista evropskog Kupa šampionki... Jednom rečju - pobednik. Valensija ga nije zaboravila, naprotiv. ●

Aleksandar Ostojić

Efikasno kretanje lopte u pozicionom napadu

Borivoje Cenić
- nosilac najvišeg
priznanja UKTS,
nagrade za životno
delo „Slobodan Piva
Ivković“

Za kvalitet košarkaške igre od posebnog je značaja protok lopte, posebno u pozicionom napadu. U sadašnjim okolnostima susrećemo se često sa statičnom igrom napada. Svedoci smo dugog zadržavanja lopte od plejmejкера, koji tabajući u driblingu u mestu ne proigravaju ostale igrače. Kada se zapitamo šta je razlog tome, možemo da konstatujemo sledeće činjenice:

1. Statična igra u pozicionom napadu (nedovoljno kretanje igrača)
2. Agresivna igra odbrambenih igrača
3. Vrlo skromna tehnika demarkiranja igrača.

Posledica takve igre je veliki broj grešaka, posebno u dodavanju, i veoma loš prijem lopte zbog slabe tehnike demarkiranja.

Da bi se ovakve greške otklonile ili smanjile, potrebno je kvalitetno kretanje svih igrača koji u tom trenutku nisu u posedu lopte.

Dobar pozicioni napad podrazumeva protok lopte na obe strane napada.

Otvorene pozicije igrača omogućice lakše i kvalitetnije dodavanje. Za prenos lopte s jedne na drugu stranu značajno je kretanje plejmejкера, koji po novom prijemu lopte svojim kretanjem poboljšava ugao za prenos lopte na drugu stranu.

U mnogim timovima imamo kvalitetne napadače sa dobrim šutem i prodorom.

Međutim, često se događa da takvi igrači ne dolaze u situacije da ostvare svoj kvalitet. Provede vreme u igri, a ne primaju lopte, protok lopte je ispod svakog nivoa. Šta je razlog? Ponovo demarkiranje u situacijama agresivne odbrane igrača. Postavlja se pitanje kako ispravljati takve greške? Moj predlog je uvođenje posebne statistike:

- U kolikom broju je pojedini talentovani napadač primio loptu i koliko je puta izvršio akciju.

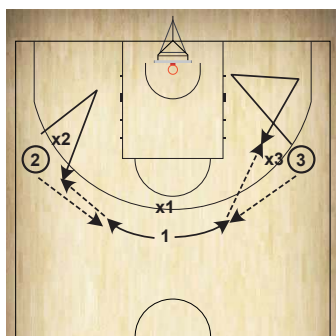

Dobar tim je onaj koji u svakom napadau završava akciju šutem ili prodorom.

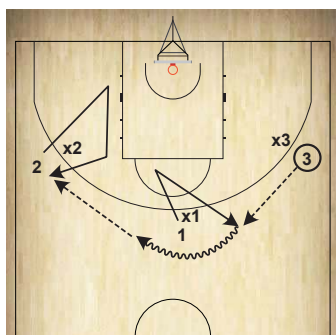
Analizom takvih statističkih podataka i stalnim ukazivanjem na sastancima podigli bismo na vrlo značajan nivo konstantno kretanje u pozicionom napadu.

Danas se u taktici igre stalno koristi „pick and roll“ sa srednjih bekovskih pozicija, i to u statičnoj igri napada.

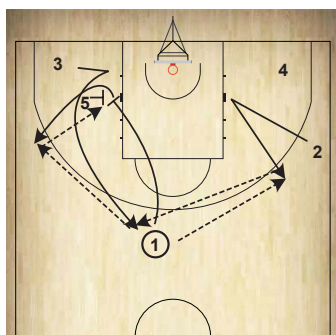
Vrdim da bi taktika „pick and rolla“ bila još uspešni-

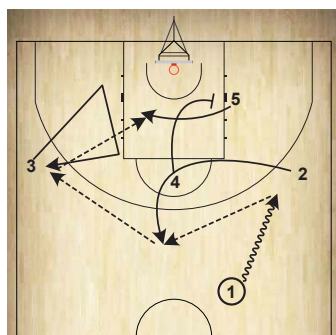
DIJAGRAM 01

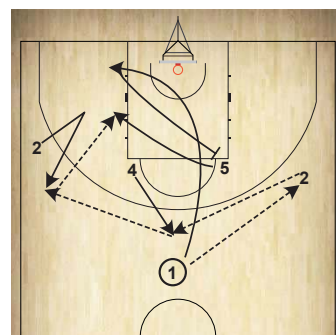
DIJAGRAM 02

DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

Studio „Platinum”

ja kada bi se sprovedila nakon prethodnih kretanja napadača. Sem toga, srednja bekovska pozicija nije jedino mesto odakle se izvodi ova akcija. „Pick and roll” se može veoma uspešno izvesti sa krilne pozicije posle kretanja, odakle je i dodavanje lakše. U toku kvalitetnog kretanja u napadu ne samo da je olakšan protok lopte nego i igrači dolaze češće u situaciju skoka u napadu. Kretanjem se ostvaruje mogućnost prijema lopte u utrčavanju.

Najzad, pogocima, dobrim šutevima se pobeđuje, a sa dobrom i urednom statistikom koja ukazuje na broj uspešno izvršenih napada motivisaće se mlad igrač na napredak. Najzad, kretanje igrača bez lopte obezbediće i kontinuitet protoka lopte.

Bilo bi značajno da se ovaj tehničko-taktički zahtev ispunjava. Svaki napad trebalo bi da se završi šutom, a to

obezbeđuje dobra organizacija napada u kojoj kretanje igrača i lopte donosi pobeđu.

Cilj igre je pogodak i pobeđa.

● Predlozi mogućih kontinuiranih kretanja u napadu

Posed lopte (kod igrača) maksimalno je dozvoljen u trajanju od tri (3) sekunde uz kontinuirano kretanje. Sa dve lopte na dve strane. (Dijagram 1)

Sa jednom loptom i prenosom lopte preko plejmej-kera na drugu stranu. (Dijagram 2)

Proigravanje plejmej-kera sa igračima koji se kreću u pozicionom napadu. (Dijagrami 3, 4 i 5)

Za određeno vreme – 5 minuta, 3 minuta, 2 minuta, 1 minut i 24 sekunde – uzima se broj izvedenih dodavanja uspešnih/neuspešnih. Skraćanjem vremena polako se trudimo da poboljšamo kvalitet i uspešnost izvedenih dodavanja. Pre svega bolji protok lopte.

Ovo sve vežbamo da bi najbolji igrači, i pored agresivne odbrane, češće bili u situaciji da realizuju svoje šuteve. ●

+ *OBLIKUJEMO*

kompletan dizajn
prelom
oprema knjiga
sve vrste štampe

+ *ORGANIZUJEMO*

konsultanske usluge
kontakt sa medijima
kurseve novinarstva

+ *IZDAJEMO*

revije sa posebnim temama
mape, vodiče i prospekte
vredne knjige
sportske monografije

A Majke Jevrosime 3, Beograd

T +381 11 33 42 787 / 3222 449

E office@platinum.rs

Sezona stala u jedan vikend

Nije bio favorit, namučio se u polufinalu, iza sebe imao dugačku seriju poraza u duelima s rivalom koji ga je čekao u borbi za trofej... Ali Partizan je sve to prebrodio. U finalu Kupa Milana Cige Vasojevića, crno-bele dame su srušile većitog rivala i osvojile trofej čekan od 2013. godine. Peti nacionalni kup u klupskoj istoriji.

Svi u Partizanu su s razlogom bili zadovoljni zbog ostvarenog rezultata. Ni trener Blagoja Ivić nije bio izuzetak.

Analizirajući uspeh koji je ostvario njegov tim, iskusni stručnjak je više puta ponovio da je ponosan na sve devojke, na način kako su igrale i kako su se borile. A on je pobjedu očekivao i pre finala.

Nekoliko trenutaka pošto je njegov tim savladao Radivoj Korać u polufinalu, Ivić je, upitan šta očekuje od finala, nedvosmisleno rekao:

- Naravno da očekujem pobjedu. Svi koji su došli ovde, siguran sam da su gajili nade da će ući u finale.

Svi jesu očekivali, ali to je bio njegov tim.

- Bile su to dve teške utakmice za nas. Finale je bilo osmi meč koji smo odigrali u poslednje dve nedelje - podsetio je Ivić.

Nije bila potrebna nikakva posebna analiza, dogovor... Bilo je jednostavno.

- Sve što smo uradili prethodnih šest i po meseci, čitava sezona, stalo je u ovaj vikend. Bukvalno. Pokušao sam i uspeo da trgnem ekipu.

Posebno ne u finalu, u kome je Partizan većim delom diktirao ritam, uspeo da osujeti nalet Zvezde i vrati se u trenutku kada su crveno-bele povele. Igra u odbrani crno-belih u poslednjem periodu je za posebnu pohvalu. U tom trenutku rivalicama su dozvolile samo četiri poena.

- Devojkama sve čestitke. Rezultat se stalno menjao. Verovatno je ovo bila najbolja utakmica ove sezone.

Ivić je priznao i da je Partizan imao otežavajuću okolnost više.

- Ušli smo u finale s blagim kompleksom, da tako kažem. Zvezda nas je u prethodne četiri utakmice ove sezone pobedila. Doduše, nije to bilo lako. Ali je trijumfovala dva puta u jadranskoj i dva puta u domaćoj ligi. Devojke su bile maksimalno fokusirane na dogovor. Od početka se videlo da smo i energetski dobro ušli u meč, što je najvažnije kada vam je protivnik Crvena zvezda, koja igra agresivno 40 minuta.

Dodao je...

- Zvezdi svaka čast. Ni njima nije lako. I oni su pod opterećenjem. Jadranska, domaća liga, Kup... I njima je ovo bila sigurno sedma ili osma utakmica u poslednje dve nedelje.

Iviću se nije dopala konstatacija da je njegov tim skoro duplo stariji od Zvezde.

- Nismo baš duplo stariji. Mi jesmo stariji, ali i Zvezda imaiskusne igralice. Ali nema to veze. Meni je nekad stvarno krivo posle komentara da je žalosno što je nama igracica od 39 godina najbolja u ligi. Zašto?! Te igralice vrede suvog zlata, posebno za ove mlade koje treniraju uz njih. Daju im savete na treninzima i utakmicama, napreduju uz njih. Ivanki Matić mogu samo da skinem kapu na predanosti i profesionalizmu. Naše mlade igralice imaju mnogo toga da nauče od nje.

Kao i svi, ni Ivić nije propustio priliku da zahvali organizatorima na odličnom turniru.

- Stvarno svaka čast. Fantastična organizacija, atmosfera je bila fenomenalna, oba dana. ●

B. Kostreš

Zvezdi mini-kup

Novina uvedena od ove godine je i mini-kup, na kome su igrale pionirske ekipe učesnica Kupa Milana Cige Vasojevića i domaća Loznica.

Slavila je Zvezda, koja je u finalu savladala Partizan - 68:39, dok je treće mesto pripalo Loznici, koja je u borbi za plasman dobila Korać - 73:37.

Sve ekipe su iz ruku bivših reprezentativki dobile pehare, samo je Simona Matić iz Crvene zvezde dobila dva pehara više - namenjene najboljoj i najefikasnijoj igračici finala mini-kupa.

Plaketu je dobio i pokrovitelj mini-kupa - agencija „Beobasket“.

Da vratimo Partizan tamo gde mu je mesto! Nedvosmisleno je poručio Nenad Čanak odmah pošto je preuzeo kormilo kluba u kome je proveo dobar deo igračke karijere, čiji je kapiten bio i dobro zna gde je to Partizanu mesto – u borbama za trofeje.

Čanak je iskoristio prvu priliku koja mu se ukazala. Na Kupu Radivoja Koraća vodio je Partizan do trofeja, prvog u poslednje četiri godine, a u Kupu čekanog još od 2012.

Sreća crno-belih bila je ogromna. Videlo se to još na terenu, odmah po završetku utakmice, igrači Partizana prosto su se prepustili emocijama. Osećanja, prava bujica, savladala su i njihovog trenera, koji je odmah posle utakmice priznao:

– Još sam pod utiskom. Emocije su jake.

Kada se glava malo ohladila, priča o je:

– Izuzetno bitan trofej za Partizan. Posle posta od četiri godine, konačno trofej u vitrinama. A bilo bi nekromno da pričam koliko je taj trofej bitan za mene. To je u ovom trenutku i manje bitno.

Ali na konkretno pitanje nije mogao da ne da odgovor. Koliko mu ovaj trofej znači, posebno jer je njegov prvi na mestu trenera? Čanak kaže:

– Da ne upotrebim neku tešku reč, ali apsurdno je pričati koliko meni ovaj trofej znači. Ja sam trener na početku karijere i svakako da je ovo jedan izuzetan podstrek za dalje. Da nastavim da se usavršavam i da radim. Ne znam kako će dalje ići moja trenerska karijera, ali ovaj dan ću sigurno pamti do kraja života.

Čanak je i kao kapiten Partizana podizao trofeje. Kaže da to nije uporedivo s ovim koji je osvojio kao trener. – Potpuno drugačiji osećaj! Kao što svaki trofej koji sam osvojio kao igrač ima svoju vrednost i lepa je uspomena, ovo je potpuno drugačije.

Kako je sam rekao, i teorija velikih brojeva je ovog februara bila na njegovoj strani.

– Bio sam učesnik i prethodna tri finala ovde u Nišu. Prvo s Megom, pa dva puta s Partizanom. Ta tri sam izgubio. Ne mogu i četvrti put zaredom da izgubim – dođao je uz osmeh.

Trofej je osvojen u direktnom sudaru s većitim rivalom. U finalu u kome je Partizan već u prvom poluvremenu išao i na 20 razlike. Za razliku od nekih ranijih utakmica, kada nisu uspevali da zaustave pad, momci Nenada Čanka tada jesu. Išćupali su se iz krizne situacije i došli do pobede.

Vraćajući film na finale, Čanak je rekao:

– Odlično otvaranje utakmice, ekipa je bila maksimalno motivisana, raspoložena... Prvo poluvreme je završeno nerealnom razlikom u korist Partizana. Imajući u vidu šta smo sve prošli u utakmicama otkad sam ja trener, gde smo prospicali prednost, pa i to da smo u finalu Kupa igrali protiv ubedljivo najkvalitetnijeg rivala i da će utakmica tako ići do samog kraja.

Nastavio je...

– Imali smo dva krizna perioda. Ne zbog naših grešaka, već zbog kvaliteta Zvezde, koja je podigla intenzitet. Biral su bolja rešenja u napadu i došli smo u egal završnicu.

Čanak je posebno želeo da naglasi.

– Izuzetno sam ponosan na momke, na način kako su odgovorili, na način koji do sada nije baš bio karakterističan za nas. Bila je tu još veća energija, još veće zajedništvo. Uspeli smo da prebrodimo tu krizu i, prema mom

Trofej kao melem

mišljenju, sasvim zasluženno smo osvojili trofej. Meni je veoma dobro poznato da je Niš crno-beli grad. Nisam iznenađen podrškom navijača.

Trofej u Kupu uvek bude prekretnica u sezoni. Posebno znači u sezoni kakvu je igrao Partizan. I to se videlo već u prvoj utakmici posle Kupa, u kojoj su crno-beli savladali Budućnost.

Čanak ne želi da priča o tome kako je trofej u Kupu Koraća spasao sezonu jer, kako je rekao, ona još nije gotova.

– Prošle godine smo imali veoma dobru sezonu u ABA ligi, igrali smo finale Kupa Koraća, u FIBA Ligi šampiona bili dobri, ali smo podbacili u Superligi i ostao je pečat veoma neuspešne sezone. Ovaj trofej je i motiv da u domaću Superligu uđemo sa ambicijom da napađemo trofej i osvojimo ga. ●

B. Kostreš

REZULTATI

Četvrtfinale

FMP – Metalac 85:79

Crvena zvezda mts – Borac 85:79

Mega B. – Dinamik VIP peji 94:79

Polufinale

Crvena zvezda mts – FMP 98:82

Partizan NIS – Mega B. 89:79

Finale

Crvena zvezda – Partizan 75:81

Igrač mora, ukoliko već vlada različitim tehnikama, da u pravom trenutku i za vrlo kratko vreme po prijemu odabere jednu tehniku kojom će napasti, kao i da tu tehniku eventualno koriguje adekvatno uslovima na terenu

Igra licem ka košu s loptom

Ako je košarka timski sport, svaki igrač bi, što se tiče uspešnosti igre u napadu, trebalo da bude sposoban da ostvari prednost u igri 1:1. Pre nego što se započne bilo koja akcija igre 1:1 sa loptom, igrač bi takođe morao da zna kako da se otvori za prijem lopte. Sve tehnike primenjive u igri 1:1 moraju se najpre savladati na nižem nivou, a kako vreme odmiče, te tehnike se usloznavaju ili čak i kombinuju. Ono što je takođe veoma važno jeste i da igrač mora, ukoliko već vlada različitim tehnikama, da u pravom trenutku i za vrlo kratko vreme po prijemu odabere jednu tehniku kojom će napasti, kao i da tu tehniku eventualno koriguje adekvatno uslovima na terenu.

OTVARANJE ZA PRIJEM LOPTE

Neki od najosnovnijih zahteva za napadača, ukoliko želi da se uspešno oslobodi pritiska odbrane i primi loptu kako bi započeo akciju igre 1:1, jesu:

- Kretanja otvaranja za prijem se započinje tek onda kada je igrač koji je u posedu lopte spreman da doda
- Loptu treba primati na onim mestima na terenu odakle igrač može da bude efektivan za sva tri osnovna napadačka elementa: dribling-dodavanje-šut
- Vremensko ograničenje za otvaranje se kreće u rasponu od 2 do 4 sekunde, u zavisnosti od pritiska odbrane, kao i sposobnosti pojedinog igrača u odbrani da uspešno onemogući prijem
- Kao uvod u pravu kretanja otvaranja, ka odbrambenom igraču treba prići koracima normalne du-

žine, a da se gleda ka dodavaču s loptom; na taj se način odbrani ne najavljuje kretanja, o odbrambeni igrač mora da reaguje iako prethodno ne očekuje izlazak za prijem

- Obavezno ostvariti kontakt unutrašnjim rame-nom (u odnosu na loptu) i podlakticom kako bi se odbr.igrač izbacio iz balansa tim kontaktom
- Pri izlasku, saigraču sa loptom treba daljom rukom pokazati metu gde se lopta traži spoljašnjim dlanom, sa rukom blago pregibanom u laktu
- Odmah neposredno nakon prijema, stopala treba usmeriti ka košu kako bi se efikasno započela ak-ciona celina

● Najčešće korišćeni načini otvaranja za prijem lopte na perimetru

V-kretanja - Ovo je najviše korišćeni način da se igrač otvori za prijem lopte, a ime je dobio po tome što putanja kretanja u demarkiranju ima oblik latiničnog slova V, što bi zapravo značilo da se ostvaruje pod određenim uglom. Ceo ovakav pokret se i zasniva upravo na činjenici da se uz promenu ritma menja i pravac kretanja, dakle cilj bi bio naterati odbrambenog igrača da mora da reaguje za vrlo kratko vreme i, po mogućstvu, da zakasni s pokrivanjem.

Okret i V-kretanja - Leđni okret je takođe jedan od dosta korišćenih načina za otvaranje za prijem. Ovakav vid demarkacije podrazumeva da napadač ostvari kontakt sa odbrambenim igračem, te da se oko noge bliže

odbrani brzo okrene i otvori na neko od mesta na tere-nu. Takođe, leđni okret se, kao jedna od tehnika otva-ranja, može vrlo uspešno kombinovati sa V-kretnjom, iz koje slede linije kretanja.

OSNOVNE NAPADAČKE KRETNJE U IGRI 1:1

- Pre nego što se osvrnemo na osnovne kretnje, najpre bi se trebalo upoznati sa nekim opštim fun-damentima igre na perimetru:
- Uvek treba nastojati da se pročita odbrana i u skla-du s tim reagovati. Mnogi igrači se pre same igre 1:1 odluče za neki od poteza iz svog arsenala, ali retko kada sve te tehnike mogu da budu sprovedene u delo do samog kraja, a da se tokom izvedbe u jed-nom delu ne koriguju prema reakciji odbrane
- Svako košarkaško kretanje bi trebalo započeti iz osnovnog početnog položaja, odnosno stava, pa tako i igru 1:1 sa loptom: kolena treba da su povije-na, a lopta da se štiti od odbrane
- Koristiti što je moguće manji broj driblinga, jer sva-ki dodatni dribling prilikom igre 1:1 odbrani daje više šanse da uspostavi kontrolu ili čak i poveća pritisak
- Svi prodori ka košu treba da se ostvaruju pravoli-nijski jer je svako lučno kretanje sporije i omoguća-va kolektivnoj odbrani da pomaže taj prodor
- Na kraju, u samoj realizaciji prodora polaganjem treba ostvariti kontakt sa direktnim čuvarem i ta-

Leđni okret je takođe jedan od dosta korišćenih načina za otvaranje za prijem. Ovakav vid demarkacije podrazumeva da napadač ostvari kontakt sa odbrambenim igračem, te da se oko noge bliže odbrani brzo okrene i otvori na neko od mesta na terenu.

ko ga sprečiti da ometa šut (kontakt se ostvaruje bližim ramenom i kukom, bez ikakvog odgurivanja ili narušavanja cilindra napadača s loptom kako ne bi bio dosuđen faul u napadu)

Radi lakše sistematizacije osnovnih i naprednih napadačkih tehnika u igri 1:1 sa loptom, one su u nastavku podeljene u grupe prema različitim kriterijumima:

- Obilasci
- „Pobede” driblingom

● Skok-šut

Ovo je vrlo efektivan način da se realizuje igra 1:1, a osnovnu prednost treba ostvariti po mogućstvu već prvom korakom pri polasku u dribling, nakon koga sledi dobro kontrolisano zaustavljanje i skok pri izbačaju lopte. Znajući da je svakom odbrambenom igraču potrebno određeno vreme da odreaguje na to zaustavljanje, jasno je da ovde ključnu ulogu igraju pre svega dobar rad nogu (u polasku i zaustavljanju), održavanje ravnoteže i na kraju izgrađena i do detalja definisana mehanika skok-šuta kod napadača.

● Obilazak direktnim korakom

Za ovakvu „pobedu” nad odbr. igračem najpre je potrebno zauzeti dobar stav, a potom i izvesti direktni korak koji mora da bude optimalne dužine. Takođe, od velike je važnosti da se lopta zaštiti od odbrane, kako u samom polasku tako i za sve vreme koje se driblingom osvaja prostor. Ukoliko se odbr. igrač nalazi vrlo blizu na-

padača s loptom, loptu treba „svući“ na suprotnu stranu tela („Rip“) kako bi se ona našla na optimalnom mestu za početak polaska u dribling. Prvi korak u prodoru mora da bude kontinuirano izveden u sinhronizaciji sa drugim korakom, te da bude dovoljno blizu spoljašnjem stopalu odbr. igrača kako bi mu se smanjio manevarski prostor pri reagovanju na polazak.

● **Produženi direktni korak („jab step“)**

Izuzetno efektivna tehnika koja traži dosta treniranja, ali i s vremenom stečenog osećaja da se „pročita“ reakcija odbr. igrača ili pak njen izostanak. Izvodi se tako što napadač sa loptom kreće u „lažnu“ kretanju prvim direktnim korakom, ali se taj korak izvodi neznatno kraće nego što bi bio izveden sa ciljem da se njime i napravi obilazak. Iz tog kraćeg prvog koraka se, nakon vrlo kratke pauze, produžava dalje istom nogom i na taj se način pravi pobeđa. Vrlo je važno zadržati balans pri tom „međukoraku“, nikako ne prebacujući veći deo težine tela na nogu kojom se radi najpre skraćeni korak, a potom i pobeđa.

● **„Pobede“ driblingom**

Promena ritma u driblingu – Za odbr. igrača je vrlo teško da duže vreme uspešno kontroliše napadača koji koristi dribling, a naročito ako se pri tom driblingu napadač služi i promenama ritma. Naravno, sve eksplozivne kretnje u otežani položaj stavljaju odbr. igrača, jer je on taj koji mora da odreaguje na promenu ritma ili pravca/smera kretanja. Pri promenama ritma u driblingu, treba voditi računa da se ne podiže visina stava kod napadača s loptom, jer što je stav ni-

ži (a opet, optimalno, i ne previše nizak), i kretnje koje iz njega slede će biti brže. Takođe, pored visine stava, treba obratiti pažnju i da se visina driblinga takođe ne menja, jer što je dribling viši, lopta duže putuje od šake ka podu i obrnuto, te je samim tim i kraće vreme pod kontrolom napadača.

„Hokejaški“ dribling – Ovakav način driblinga često se koristi kad između napadača i odbr. igrača postoji relativno veliko rastojanje, te odbrambeni daje prostora napadaču da izvede nekoliko uvodnih koraka pre obilaska. Ti se koraci izvode tako što se igrač odguruje stopalima o pod unazad i dijagonalno, i na taj način sakriva svoju pravu kretnju koju će izvesti kad oceni da je odbrambeni popustila pažnja ili reakcija.

● **Odskok unazad i šut (Stepback Dribble)**

Dolazak u povoljnu priliku za šut na ovaj način se koristi uglavnom kad je odbr. igrač dosta dobar u kontroli na lopti i nema previše problema da omete napadačeve napadačke tehnike zasnovane na driblingu. U tom slučaju, napadač bi trebalo da se adaptira na situaciju i da nakon uspostavljenog kontakta odskoči od svog čoveka ka nazad (često i dijagonalno unazad), da tako stvori neophodno „odvajanje“ („separation“ kao univerzalni termin stvaranja prostorne prednosti nad odbranom) i uputi šut ka košu. Kao i za sve ostale tehnike, i ovde je veoma bitna sposobnost rada nogu, jer se u ovakvim tehnikama ravnoteža tela naizmenično gubi i ponovo uspostavlja. ●

Preveo: **A. Virijević, viši košarkaški trener**

Ukoliko se odbrambeni igrač nalazi vrlo blizu napadača s loptom, loptu treba „svući“ na suprotnu stranu tela („Rip“) kako bi se ona našla na optimalnom mestu za početak polaska u dribling.

Slobodan košarkaški pad

Geneza je ova: menadžeri, „gazde“ sa brzogorećim štapinom, političari „opšte prakse“ i ostali koji nisu mogli da se dokažu kao igrači ili kouči uzeli su sve u svoje ruke, degradirali zvanje trener, donekle modifikovali i zanimanje igrač u estradni umetnik

Pisati kritički o dve ABA lige nije danas ni unosno ni popularno. Sva je prilika da će ti se na leđa navaliti armija primitivnih (ro)botova, namamljenih parizer-sendvičem i limenom „kokiškom“ od ljudi koji vode košarku, a koji sa istom i nemaju baš mnogo dodirnih tačaka. To je kao kad pišeš naučni rad a ne znaš sva slova, pa se vazda pomažeš kompjuterom, jer on zna svih trideset. Stoga ću se držati činjenica i logike iz ugla ljubavi prema basketu, samim tim i deci koja ga igraju. Ukratko: ABA 1 brojaće barem do 2024. godine 12 učesnika i biće (polu)zatvorenog tipa, jer samo poslednji ispada, a šampion ABA 2 ulazi. Ima i neka farsa oko baraža pretposlednjeg i drugog, ali ne bih o tome, da su hteli da ulaze i ispadaju po dva tima - basket genijalci bi to stavili i na papir. ABA 2 mora imati (valjda) po dva predstavnika iz svake od šest država, dok ABA 1 naredne sezone neće imati nijednog makedonskog takmaca, a moguće čak pet iz Srbije (sa lgokeom šest), što donosi supremaciju na svakom polju, posebno glasanja i donošenja novih odluka. Sad ću ući u sferu elektronskog razmišljanja...

Prvo, osnovna greška u poređenju ABA i SFRJ lige je - ono je bilo nacionalno, prvenstvo jedne države, veoma kvalitetno i cenjeno u Evropi. Ovo danas je nemušto nadgornjavanje šest basket državića, gde se negdašnji kvalitet rascepkao, razvodnio. Drugo, posledično, ovo danas je međunarodno prvenstvo, gde su sve zemlje svoje nacionalne lige unapred žrtvovala, osudile na osrednjost. Treće, nedostatkom ekstra nacionalnih takmičenja, manje je jakih centara, baze iz koje se crpe mladi igrači, rečju uskoro neće biti ni kvantiteta, ni kvaliteta. Četvrto, negdašnju ligu je vodila država, uglavnom ljudi koji znaju, vole i imaju basket u krvi. Današnje dve ABA ljujaške su privatna firma, samim tim ni interes nije opšti, nego nekoliko pojedinaca, da ne kažem džepova. U pravu je Dino Rađa - da FIBA ili ULEB, svedjedno, vode računa o ovom takmičenju, sve bi bilo mnogo kvalitetnije. Peto, nekadašnja liga brojala je 40 jakih učesnika, 12 u Prvoj i po 14 u dve grupe Prve B divizije. Današnji ABA koncern ima 24 učesnika, pa je moje (zlo)namerno pitanje: gde se izgubi 16 potencijalno jakih klubova, basket centara? Posebno ako znamo da se prošle sezone ABA 2 pabirčila po sistemu „ulaz slobodan“, „majke mi, biće odlično“...

Mogao bih ovako unedogled da nabrajam za i

protiv, ali da kažem nešto i o sadašnjem trenutku. U Makedoniji, Bosni i Hercegovini i Sloveniji vrlo verovatno nisu zadovoljni trenutnim stanjem, sigurno ni Hrvatska sa akcentom na Split, Šibenik i ostale centre. Pretpostavljam da Crna Gora sa četiri i (posebno) Srbija sa sedam učesnika nemaju većih primedaba... Ali da se koncentrišem na domaću košarkicu. Ako nećemo da se lažemo (i zašto hoćemo), prvak Srbije, pa i podela ostalih mesta dobija se možda sigurno iz ABA ligeštula, a trenutno je ovako: Crvena zvezda, Partizan, FMP, Mega, Borac, Vršac, pa sedmi Dinamik (pet beogradskih?). Ostala mestašca iz KLS (ne)nadmetanja nisu ni bitna, posebno ne ljudima iz Košarkaškog saveza Srbije, jer oni nemaju bitnih ingerencija ni nad ABA 1 i 2, a bogami ni nad KLS-om. Sad, hipotetički, čemu Superliga kad su „nagrade“ već podeljene? Da negde piše, da neko misli da je važan? Javlja mi se da će Partizan opet dići formu i biti prvi u SL i? Da neće možda igrati Evroligu, da neće Dinamik, ako bude četvrti, preći u ABA 1? Predlog mog druga Njofre Paviljonskog: organizujmo zajedno da čačanski Borac u SL bude prvi, ovaj kolektiv je to zaslužio za protekla 73 leta, čime bi pravda parcijalno bila zadovoljena...

Umesto zaključka: ABA košarka neće doneti ni kvalitet, ni bilo koji - pojedinačni ili opšti - pomak ka gore. Potreban je novi model, novi ljudi, da se balkanski prostor digne na negdašnje visine. Iznosio sam i svoje predloge kako bi takmičenja trebalo da izgledaju, ali - „da budalaš zna da je budala, imao bi dve pameti“. Ovako, moram pomenuti osnovni uzrok svemu ovome, a to je stavljanje na smetište institucije zvane trener. Geneza je ova: menadžeri, „gazed“ sa brzogorećim štapinom, političari „opšte prakse“ i ostali koji nisu mogli da se dokažu kao igrači ili kouči uzeli su sve u svoje ruke, degradirali zvanje trener, donekle modifikovali i zanimanje igrač u estradni umetnik. Sada su treneri više transmisija, kao kuriri, pošтари (brza pošta), ne pitaju se mnogo, posebno ne o tome kakav sistem takmičenja treba da ima ABA, recimo. Postoje neke smešne ankete, post festum. Više su rekli Svetislav Pešić, Dejan Bodiroma ili Dino Rađa u jednom intervjuu, nego „ABA znalci“ od 2001. godine. Sigurno bi pedesetak iskusnih trenera, sportskih radnika iz regiona, zajedno znali bolji put sadašnjeg balkanskog basketića. Za adio evo i jedne prigodne izreke NJP - najskuplji, ali i najprimamljiviji je sir iz mišolovke... ●

BCB i Trener obeležili jubileje

Naš najugledniji stručni seminar BCB 2006. obeležio je svoj prvi jubilej – pet godina uspešnog rada. Jubilarni, BCB 2006. svečano je otvorio Slobodan Vukсанović, tadašnji ministar prosvete i sporta u vladi Republike Srbije, nekada i sam košarkaš i košarkaški trener. Sam jubilej je bio još jedan podsticaj da BCB poveća već stečen visok rejting. Zvezda među predavačima svakako je bio Džim O' Brajan, ugledni trener iz SAD sa tridesetogodišnjim iskustvom u koledž i NBA košarki.

Duško Vujošević, tada trener Partizana i predavač na BCB 2006, povodom jubileja, 10 godina izlaženja magazina Trener, u ime UKTS, uručio je plaketu glavnom i odgovornom uredniku.

Naš legendarni trener Bora Cenić za ovaj broj nam je podario stručnu temu: „Neke promene u savremenoj metodici treninga“. Svakako neprevaziđen u znanju, umeći interpretacije kada je metodika u pitanju, uz to sa ogromnim iskustvom, dobili smo

temu koja je i danas, po svemu što se može pročitati i videti, korisna i aktuelna (st. 17-20).

Vrlo zanimljivu stručnu temu preuzeli smo iz magazina „Assist“ (FIBA): „Strategija Grčke u Japanu“, čiji je autor Mirko Ocoolkjić, viši košarkaški trener i u to vreme sekretar UKTS. Naravno, reč je o Svetskom prvenstvu koje je te godine održano u Japanu. Reč je o reprezentaciji koja je prethodne (2005) godine u Beogradu, posle 18 godina, postala prvak Evrope (st. 23-26).

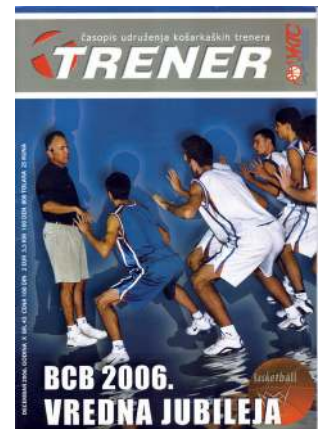
Milan Mitrović, tada operativni trener košarke, u nekoliko brojeva zaredom priredio nam je Iskustvo Kema Lumsdena, objavljenog pod nazivom „Vežbe za pobedničku košarku“. U ovom broju, četvrtom nastavku, Mitrović nam je doneo temu „Vežbe za poboljšanje skoka“, koja je imala zapažen odjek kod naših čitalaca trenera (st. 34-36).

U podsećanju na ovaj broj Trenera pronalazimo gotovo kuriozitet. Naime, Majkl Li, sportski novinar Vašington posta, koji je u Beogradu boravio od 16. do 20. novembra, posetio je naše udruženje, čije su aktivnosti i organizacija privukle njegovu pažnju. Prilikom te posete kolega Li se posebno interesovao za Trener, o čemu je razgovarao sa glavnim i odgovornim urednikom.

Ova poseta novinara uglednih svetskih novina, koji dolazi iz zemlje košarke, bila je istinski kompliment našem udruženju (st. 38).

Naravno, oni koje smo inspirisali da se ponovo vrate broju na koji se podsećamo naći će još niz zanimljivih i korisnih tema. ●

M. Polovina

Svaki novi susret ili takmičenje, bilo klupsko ili reprezentativno, donosili su nova iskustva. Košarka je imala sreću da su ljudi koji su bili na njenom čelu koristili svaku priliku da ta iskustva prenesu na svoje kolege u zemlji.

Ove godine Košarkaški savez Srbije obeležava dva vredna jubileja – 95 godina od prve prezentacije košarke na ovim prostorima i 70 godina od osnivanja nacionalnog saveza. Oba jubileja zavređuju pažnju poklonika košarkaške igre jer ukazuju da mesto koje zauzimamo u svetskoj košarkaškoj hijerarhiji nije slučajno i nije stečeno na brzinu, već je plod sistemskog dugotrajnog rada s jasnim ciljem do koga treba stići.

Prva posleratna godina protiče u formiranju klubova i saveza na celoj teritoriji Jugoslavije. Već septembra 1945. u Subotici se igra prvo državno prvenstvo u košarci. Zbog činjenice da u tom trenutku nije bilo dovoljno formiranih klubova, ovo prvenstvo je održano po kup sistemu takmičenjem regionalnih reprezentacija kojima je bila pridodata selekcija Jugoslovenske armije. Učesnici su bili Srbija, Hrvatska, Makedonija, Vojvodina i JNA. Na reprezentativnom planu, selekcija Beograda gostuje u Sofiji, gde se uspostavljaju kontakti s trenerom Temkovim, koji će u narednom periodu stručno pomagati naše klubove i reprezentaciju.

I naredne godine košarkaške aktivnosti se nastavljaju. Nakon održanog prvog klupskog prvenstva na Malom Kalemegdanu, gde je Crvena zvezda osvojila svoju prvu titulu, i muška i ženska reprezentacija Jugoslavije

beleže svoje prve zvanične nastupe. Bilo je to na Balkanskom šampionatu u Bukureštu, a prvu utakmicu, koja je odigrana 22. septembra 1946. protiv reprezentacije Rumunije (poraz 27:30) za naš tim igrali su **Ladislav Demšar (8), Ivan Dimić (7), Aleksandar Gec, Milan Kobali (2), Aleksandar Nikolić (4), Nebojša Popović (4), Čezare Srebrenik, Vasilije Stojković (2), Dušan Tajner i Mario Tertan**. U sastavu je bio i Zadrinanin **Gvido Pitoni**, koji je nastupio na narednim utakmicama.

Dan ranije i naše dame su zabeležile prvi nastup, takođe protiv reprezentacije Rumunije. Ubedljivu pobjedu (23:7) ostvarile su **Madera Kalmeta (3), Sofija Mladenović, Miroslava Petrović (2), Elza Pful, Pia Puntar (4), Ružica Radovanović (2), Alba Smilović (2), Bruneta Soldo (10), Aleksandra Gec i Pelagija Aksentijević**.

Svaki novi susret ili takmičenje, bilo klupsko ili reprezentativno, donosili su nova iskustva. Košarka je imala sreću da su ljudi koji su bili na njenom čelu koristili svaku priliku da ta iskustva prenesu na svoje kolege u zemlji. Pred naredna takmičenja angažovani su inostrani stručnjaci, Mađar Istvan Kamaraš i Francuz Anri Hel, koji su pripremali naše reprezentativce za velika takmičenja. Košarka se učila sistemski i planski, nisu se „preskakale“ lekcije.

Krajem 1948. (12. decembar) osnovan je Košarkaški

Godine velikog učenja

savez Jugoslavije. Izabran je predsednik **dr Ivan Popović Đani** i postavljeni su primarni ciljevi i zadaci košarkaške organizacije. **Jedna od najbitnijih odluka bila je da se od 1949. godine državno prvenstvo, umesto turnirskim sistemom, igra sistemom lige od deset klubova.**

Nebojša Popović, koji je bio alfa i omega šampiona države Crvene zvezde, svoje organizacione i stručne sposobnosti prenosi na Savez i reprezentativne selekcije. **Radimir Šaper, Borislav Stanković i Aleksandar Nikolić** uključuju se sve aktivnije u rad Saveza, a **Sofija Mladenović**, bivša reprezentativka, postaje „domaćin kuće“, kao sekretar Košarkaškog saveza Jugoslavije. Možda deluje nebitno, ali ova petorka, potpomognuta **Miodragom Stefanovićem i Borisom Kristančićem**, iznela je pedesetih godina prošlog veka ogroman teret izgradnje košarkaške velesile – Jugoslavije.

U narednoj deceniji reprezentacija Jugoslavije stalni je učesnik evropskih i svetskih prvenstava, ali bez zapaženih rezultata. U sastavu su pretežno igrači iz predratnog ili okupacionog perioda, ali negde krajem pedesetih godina stasava prva generacija košarkaša posleratne Jugoslavije. Može se reći da je debi te nove generacije bio na Mediteranskim igrama u Bejrutu 1959, gde smo osvojili prvo mesto i zlatnu medalju. U sastavu te ekipe, koju je kao selektor predvodio Aleksandar Nikolić, bili su: **Miodrag Nikolić (1938), Marijan Kandus (1932), Branko Radović, Željko Troškot (1938), Slobodan Gordić (1937), Bogdan Miler (1930), Ivo Daneu (1937), Sreten Dragojlović (1938), Radovan Radović (1936), Nemanja Đurić (1936) i Milutin Minja (1934).**

Na Olimpijskim igrama debitujemo u Rimu 1960. Košarkaškom turniru na Olimpijadi prethodile su kvalifikacije u Bolonji, koje su bile pravo „čistilište“, možda i kvalitetnije od samog olimpijskog turnira.

Radivoj Korać, Zvonko Petričević i Josip Đerđa pojačali su zlatne mediterance, čime je stvoren glavni kostur

tima za narednih desetak godina u kojima je izvršen proboj u sam vrh svetske košarke.

Način rada, sistem, stručnost, trening, selekcija i organizacija celokupnog košarkaškog sporta u Jugoslaviji počeo je da daje rezultate. Pre svega nesebičnost u podeli iskustva stečenih na velikim takmičenjima, zatim odličan stručni rad i selekcija stručnih kadrova i igrača, kao i zdrav rivalitet na klupskom nivou guraju košarku napred. FIBA stiče poverenje u Košarkaški savez i ljude koji u njemu rade. Najbolju ocenu toga dao je Robert Bissel, jedan od najviših funkcionera FIBA: **„Selekcija Jugoslavije je primer sistematskog i pametnog rada na koji treba da se ugledaju druge zemlje.“** ●

U narednom broju: Period 1961-1991. (treći deo)

Proslavljeno punoletstvo

Tradicionalni mini-basket festival „Rajko Žižić“ održan je od 12. do 16. januara u hali Beogradskog sajma i tom prilikom proslavio 18 godina postojanja

Devojčice i dečaci bili su podeljeni u četiri uzrasne kategorije (2007. i mlađi, 2008. i mlađi, 2009. i mlađi i 2010. i mlađi), a odigralo se više od 300 utakmica. Na pet terena bili su postavljeni koševi na visinama od 2,60 i 2,75 metara, a igralo se loptom broj 5. Najmlađim košarkašicama i košarkašima obratio se idejni tvorac ove manifestacije Rade Georgievski, koji od 2000. godine omogućava ovo druženje.

Branku Kovačeviću i njegovoj organizaciji UNITAS, koja je pomogla da se sve ovo organizuje. Moram da pomenem i prijatelja Radeta Georgievskog, koji sve ovo drži u svojim rukama već 18 godina zaredom. Poštujte svoje drugare, volite se, čuvajte loptu, igrajte, naučite dobro da šutirate, naučite dobro da driblate. Vi ste najbolji i najlepši deo ove naše Srbije“, izjavio je Božidar Maljković, predsednik OKS.

Iz godine u godinu, ova manifestacija okuplja sve veći broj dece kako iz Srbije tako i sa celog Balkana.

– Mini-basket je prevashodno napravljen zbog dece, a i nas trenera te dece. Zbog njih smo i došli kako bismo uživali u jednom ovakom događaju, a rezultat nije važan. Što se tiče interesovanja za košarku u Mionici, mogu da kažem da sam zadovoljna. Mionica je malo mesto i u poslednje tri godine, koliko vodim klub, sve je više zainteresovane dece. Prednjače dečaci, ali ima i devojčica – izjavila je Slavica Ilić Petrović, trener iz KK Mionica.

Da zainteresovanost za mini-basket raste kada reprezentacije postižu velike uspehe, potvrdilo se i ove godine.

– Mini-basket je veliko bogastvo Srbije. Deca zahvaljujući ovakvim druženjima postaju još bolji ljudi, uz činjenicu da se bave najlepšim sportom na svetu. Naš klub je ove godine prvi put na festivalu. Većina dece je tek počela da se bavi košarkom i odlučili smo da njihov prvi susret sa utakmicama bude baš ovde. Prepuni su utisaka i vidim da imaju pozitivnu tremu. Verujem da će im ovi dani ostati u najboljem sećanju i da će posle ovog postati još veći košarkaški fanatici. Interesovanje za košarku u užičkom kraju je odlično, postoji pet klubova i svi imaju dosta dece – prokomentarisao je Aleksandar Prodanović, trener KK Šampion iz Užica.

Tradicionalni deo ovog festivala je i košarkaška klinika „Od mini-basket do košarke“, stručni seminar za koji treneri minibasketasa ističu da je veoma važan.

– Nama je ovo četvrta ili peta godina kako dolazimo na mini-basket i deca se svaki put vrata prepuna divnih utisaka. Zadovoljni smo festivalom i nadam se da ćemo i sledeće godine doći. Svaka edukacija je potrebna i nepohodna, naročito trenerima koji rade s malom decom jer je to specifičan rad. Takav seminar je potreban, zadovoljni smo predavačima i temama koje su obrađivali. Mi smo zemlja košarke i imamo sreću sa tim sportom. Imamo reprezentaciju koja postiže dobre rezultate godinama, što je razlog da u Kragujevcu imamo dosta interesenata za košarku. Nadam se da će taj nivo da se zadrži, jer je košarka naš nacionalni sport i deca je vole. Zainteresovanost devojčica raste iz godine u godinu i to je dobar znak – naveo je Miloš Milivojević iz MBA Kragujevac.

I ove godine Crveni krst Srbije i UNITAS, organizacija koja se bavi borbom protiv trgovine ljudima i decom, tokom trajanja festivala održali su edukativne radionice. Novina je bila i nova igra mini-basket na veštačkoj travi. ●

D. Popović

› Slavica Ilić Petrović, Mionica

› Miloš Milivojević, MBA Kragujevac

I ove godine Crveni krst Srbije i UNITAS, organizacija koja se bavi borbom protiv trgovine ljudima i decom, tokom trajanja festivala održali su edukativne radionice. Novina je bila i nova igra mini-basket na veštačkoj travi.

„Kod nas ste svi pobednici i veoma me raduje što je ovaj 18. mini-basket prekoračio rekord od preko 200 ekipa. Između ostalih, za ovih 18 godina jedan od najzaslužnijih što smo mi ovde jeste upravnik ove hale, koji je upravo otišao u penziju. To je Zoran Ninkov, a njemu će Branko Kovačević, kao naš sponzor, dodeliti priznanje. On nam je 18 godina omogućavao da budemo u ovo hali“, izjavio je Georgievski.

Svečanom otvaranju 18. mini-basket festivala prisustvovali su i predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović i predsednik Olimpijskog komiteta Božidar Maljković.

„Draga deco, želim vam se najlepše u ovoj godini. Da rastete i pre svega da se igrate, zabavljate i da nikada ne odrastete. Da ostanete deca što je duže moguće. Ovo vaše druženje na mini-basketu nema cenu. Ostaće vam u sećanju za ceo život, dobićete nove drugare i drugarice. Zabaljajte se i igrajte se košarke“, poručio je Predrag Saša Danilović, predsednik Košarkaškog saveza Srbije.

Cilj svih minibasketasa jeste da pomoću treniranje košarke postanu reprezentativci i olimpijci, a sudeći po broju dece koji je ove godine bio prisutan na festivalu, za budućnost ne moramo da brinemo.

„Kao član Olimpijskog komiteta, među vama vidim igrače kojima ćemo u budućnosti da se ponosimo. Izabrali ste najbolji sport na svetu. Moramo da zahvalimo

